

MORA

Uppföljning folkhälsoprogrammet 2010

Fotograf: Kerstin Ericsson

Innehållsförteckning

Inledning	4
Sammanfattning	5
Redovisning mått i folkhälsoprogrammet	6
Delaktighet och inflytande i samhället	6
Ekonomiska och sociala förutsättningar	9
Barns och ungas uppväxtvillkor.....	13
Hälsa i arbetslivet	17
Miljöer och produkter	17
Hälsofrämjande hälso-och sjukvård	19
Skydd mot smittspridning	20
Sexualitet och reproduktiv hälsa.....	21
Fysisk aktivitet	23
Matvanor och säkra livsmedel	24
Tobak, alkohol, narkotika, dopning och spel	25
Verksamhetsuppföljning	29
Mora folkhälsoråd	29
Folkhälsorådet aktiviteter 2010.....	29
Hälsofröet	30
Hälsoveckan 2010	30
Hela Dalarna cyklar	31
Uppföljning folkhälsomål.....	31
Folkhälsoplanerarens arbetsuppgifter	32

Inledning

Ett gott liv under goda livsbetingelser är vad många eftersträvar och är det som kommunen vill erbjuda kommunmedborgarna. Folkhälsan, det allmänna hälsotillståndet i befolkningen, är också av betydelse för kommunens utveckling.

Denna rapport ska ge underlag för att utveckla folkhälsoarbetet och följa upp folkhälsan i kommunen. Den ska även bidra till att öka kunskap om faktorer som har betydelse för vår hälsa. Rapporten kan ligga till grund för områden där extra insatser behöver göras.

Det är svårt att ge en fullständig och entydig bild av morabornas hälsa. Tillgången till statistik och enkätundersökningar har styrt valet av data.

Uppföljning av folkhälsoprogrammet är en delrapport i Hållbara Mora. Under samlingsnamnet Hållbara Mora planerar, genomför och följer vi upp mål och åtgärder inom de strategiska programmen Folkhälsoprogrammet, Miljömålen samt Energiplanen.

Uppföljning av folkhälsoprogrammet innehåller flera delar. I det första avsnittet beskrivs morabornas hälsa. Därefter följer en verksamhetsuppföljning som beskriver folkhälsorådets och folkhälsoplanerarens arbete under gångna året.

Sammanfattning

På kommande sidor redovisas ett antal mått som vi använder för att följa utvecklingen av folkhälsan i Mora.

Här följer en sammanfattning av några mått och aktiviteter som känns särskilt viktiga att beskriva;

Under 2010 har arbete inriktats på åtgärder för att underlätta fysisk tillgänglighet i kommunens byggnader och lokaler. Ett stort arbete har påbörjats, i första hand inriktat på att inventera och upprätta åtgärdsplaner.

Valdeltagandet i Mora ökade vid senaste valet, såväl till kommunfullmäktige som till riksdag. 79 % röstade i i val till kommunfullmäktige och 82 % i riksdagsvalet.

Andelen olycksfallsskador i "bostad och bostadsområde" i Mora har under en lång rad av år legat högt över länets siffror. Statistik för 2010 visar en klar minskning bland både kvinnor och män. Äldre över 80 år är en riskutsatt grupp och insatser, till exempel utformning av fysiska miljöer, för att förebygga skador och olycksfall är viktiga.

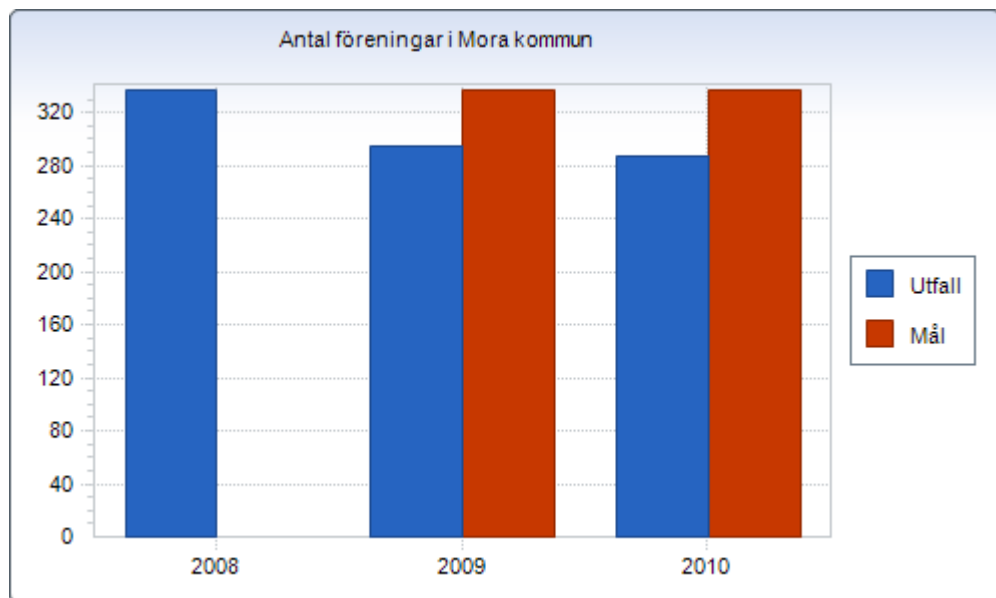
Under 2007 nådde förekomsten av klamydia höga nivåer, men nu ser vi en stabil och nedåtgående trend.

Hållbart resande är effektivt för ekonomi, samhällsutveckling, miljö och hälsa. Kommunen har en plan för att successivt bygga ut gång-och cykelvägar, vilket ökar förutsättningarna för att välja ett hållbart resande. I Mora finns 34,5 km gång-och cykelväg, vilket är en ökning med 0,5 km sedan 2009.

Redovisning mått i folkhälsoprogrammet

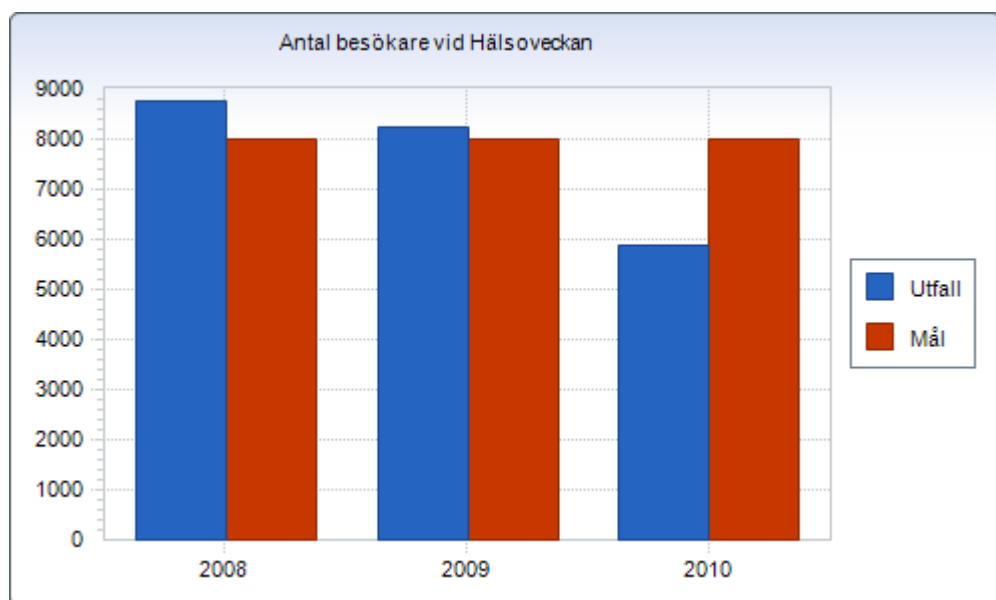
Delaktighet och inflytande i samhället

Antal föreningar i Mora kommun

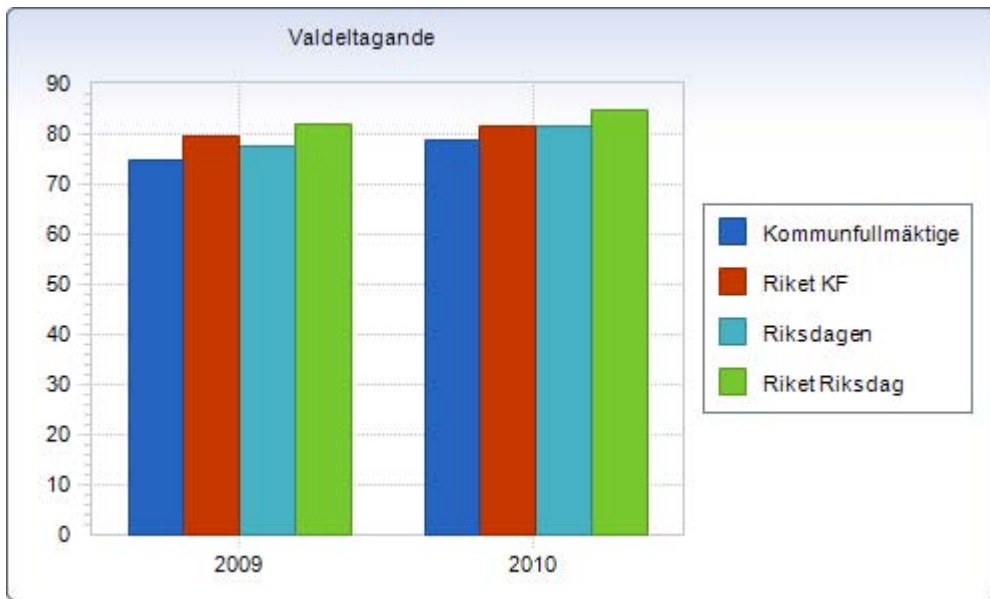
Antalet föreningar har successivt minskat under de senaste åren. Vad beror denna minskning på? Är man mindre benägen att ta ansvar i en förening idag?

Antal besökare vid Hälsoveckan

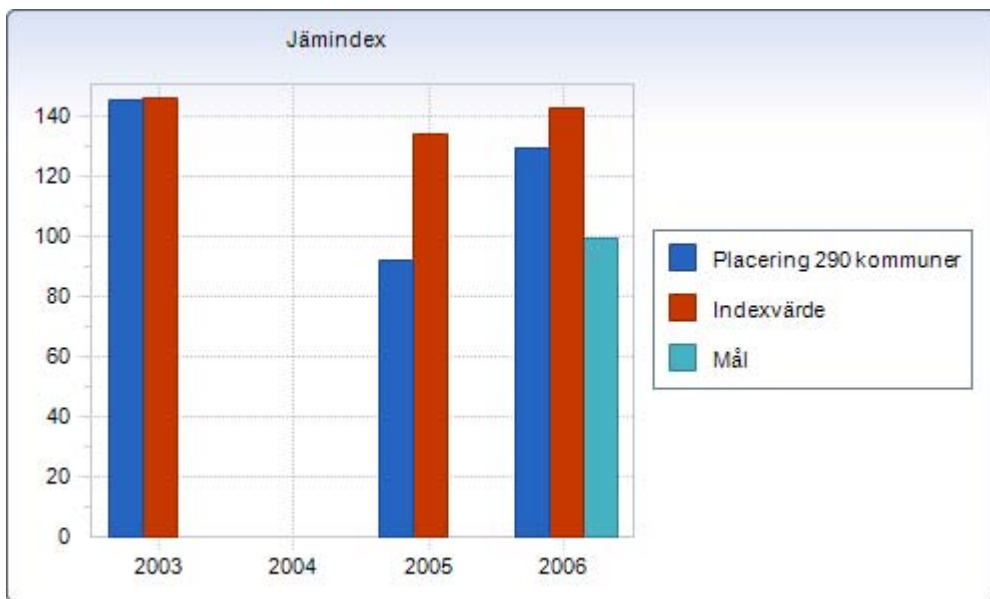
2010 gjordes en webbaserad utvärdering, tyvärr var det få arrangörer som besvarade den. Siffrorna bygger på de utvärderingar som kommit in till samordnaren. I Mora bygger resultatet på utvärderingar från 35 aktiviteter, av totalt 112 aktiviteter, vilket ger en knapphändig bild av Hälsoveckan 2010.

Valdeltagande

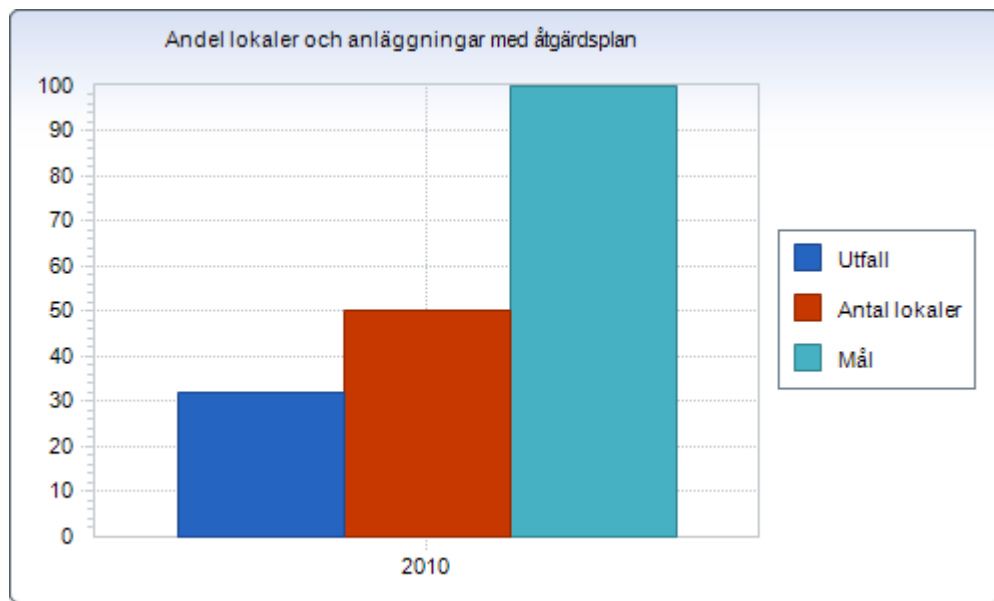
Vi ser ett ökat valdeltagande i val till såväl kommunfullmäktige som till riksdag. Valdeltagandet ökar i samtliga valdistrikt.

Jämindex

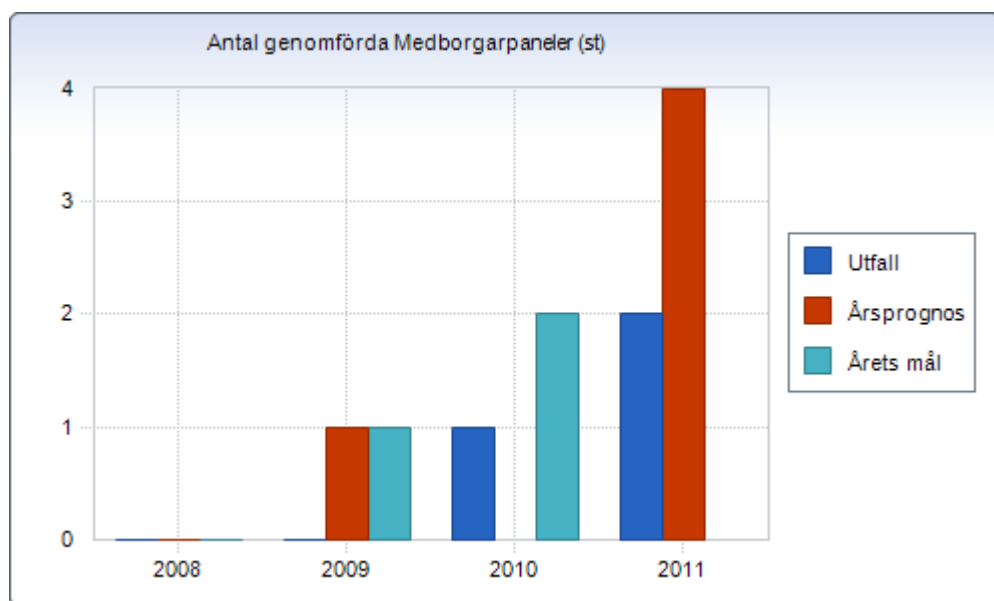
Moras Jämindex säger ingenting om absoluta nivåer utan rangordnar bara kommuner i jämförelse med varandra. Av totalt 290 kommuner så innehar Mora 129:e plats.

Andel lokaler och anläggningar med åtgärdsplan

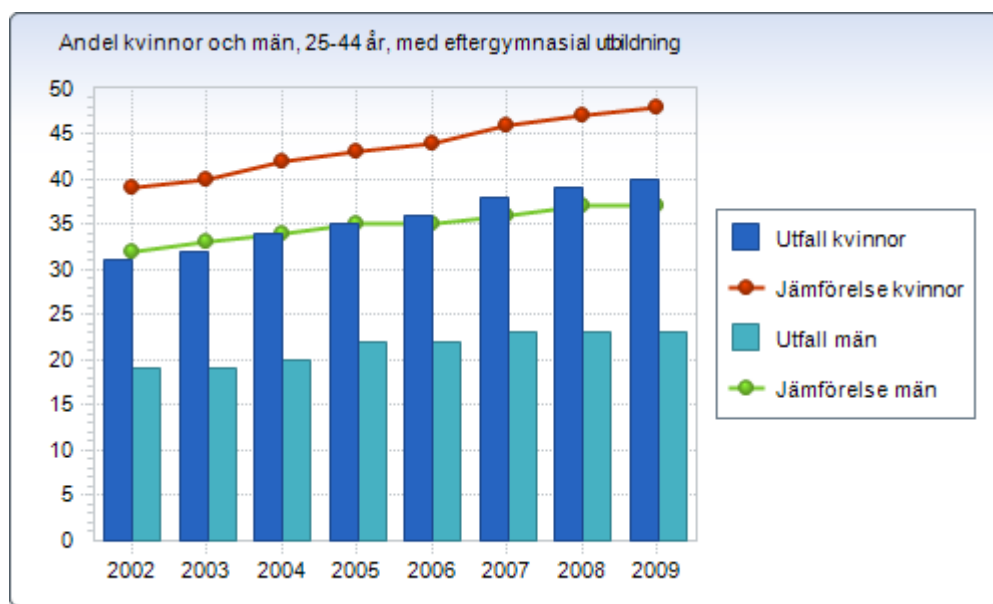
Tekniska förvaltningen har genomfört inventering och skapat åtgärdsplaner av 32 av de totalt 50 objekt som är kommunens fastighetsinnehav. Mora Strand inventerar själva sina byggnader; simhallen, tennishallen, Prästholmens IP, Lomsmyren. Ett intensivt åtgärdsarbete behövs för att uppnå de krav som lagen ställer.

Antal genomförda Medborgarpaneler (st)

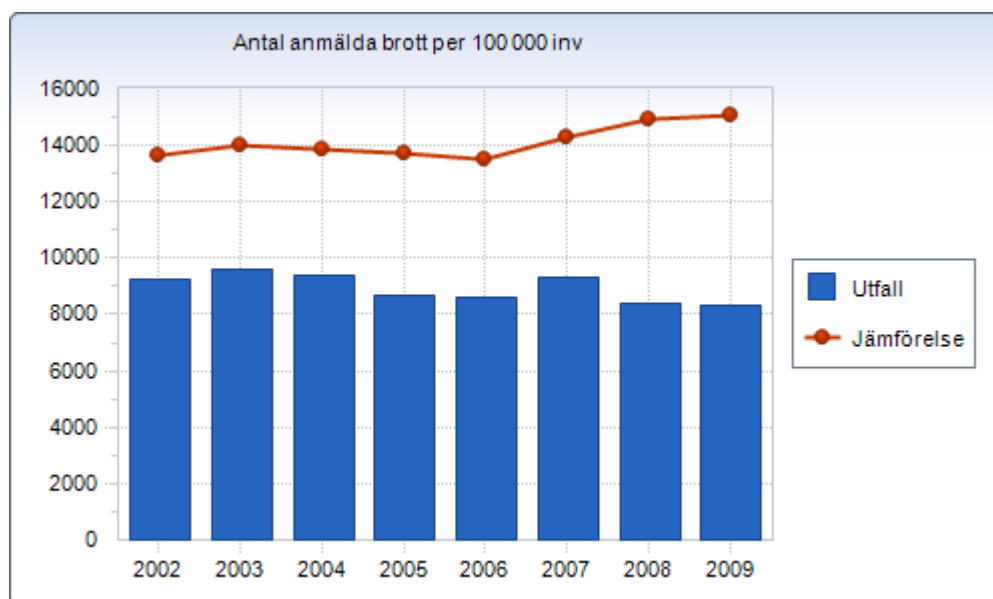
Ekonomiska och sociala förutsättningar

Andel kvinnor och män, 25-44 år, med eftergymnasial utbildning

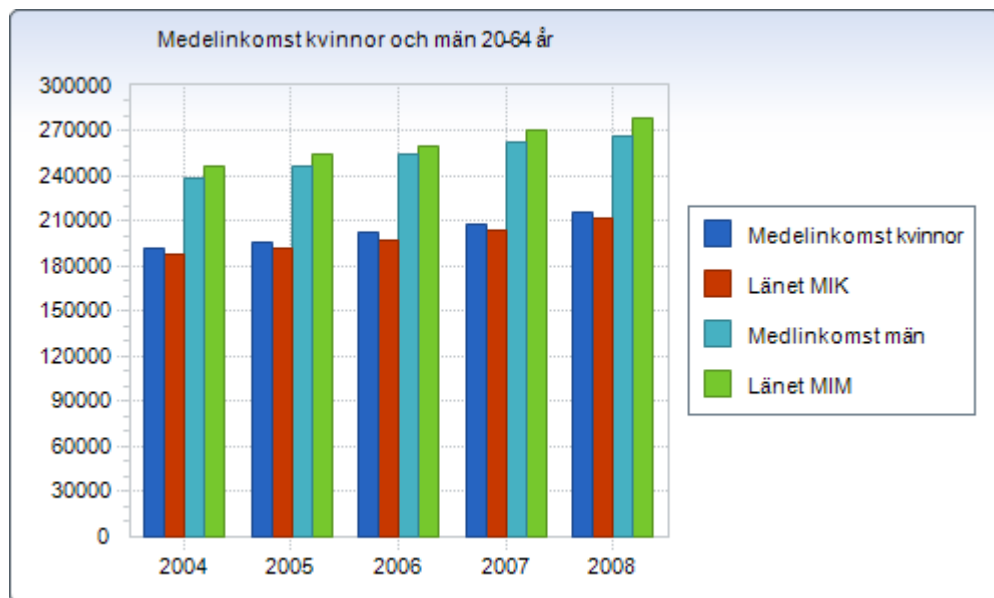

En högre andel kvinnor än män i såväl Sverige som i Mora genomgår eftergymnasial utbildning,

Antal anmälda brott per 100 000 inv

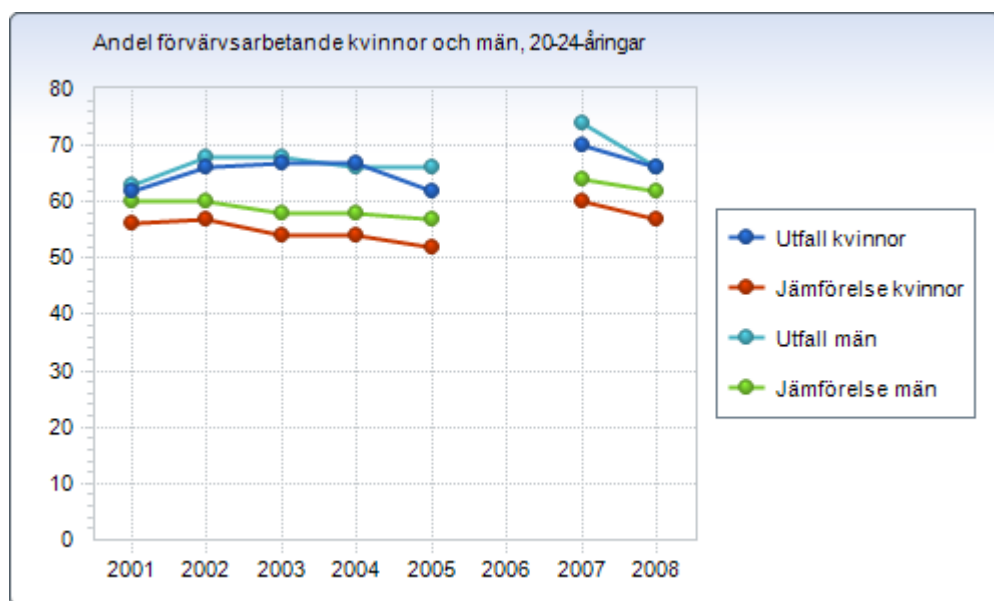

Medelinkomst kvinnor och män 20-64 år

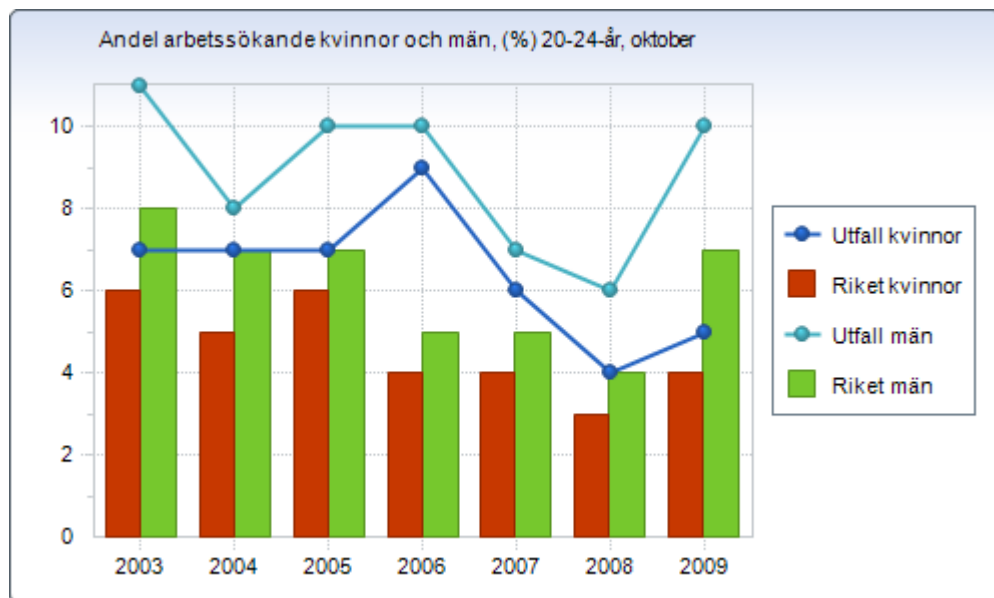
Män har högre medelinkomst än kvinnor. Kvinnor i Mora har högre medelinkomst än kvinnor i Länet, för män gäller det omvända.

Andel förvärsarbetande kvinnor och män, 20-24-åringar

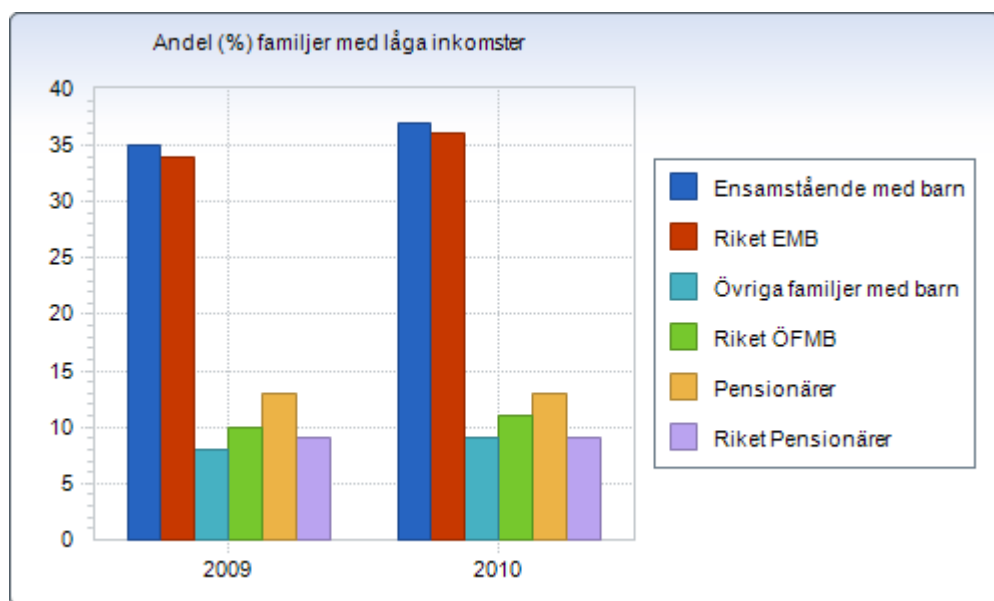
Unga vuxna är en utsatt grupp där arbetslösheten ökat snabbt de senaste åren. Andelen förvärsarbetande kvinnor och män har minskat.

Andel arbetssökande kvinnor och män, (%) 20-24-år, oktober

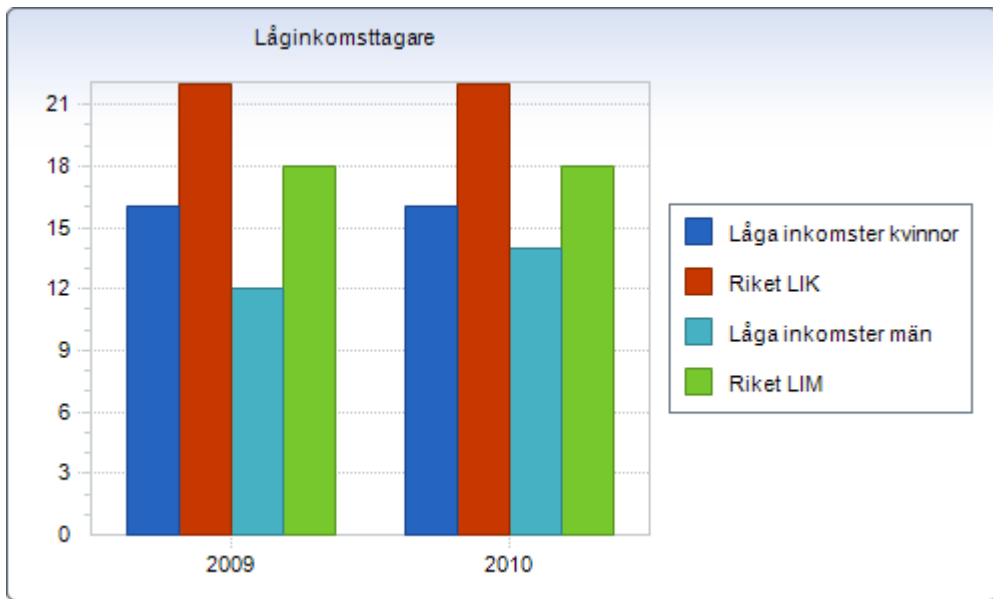
Fler män än kvinnor är arbetssökande i såväl Riket som i Mora. Fler män i Mora är arbetssökande än i Riket och så är fallet även för kvinnor, men skillnaden är betydligt mindre.

Andel (%) familjer med låga inkomster

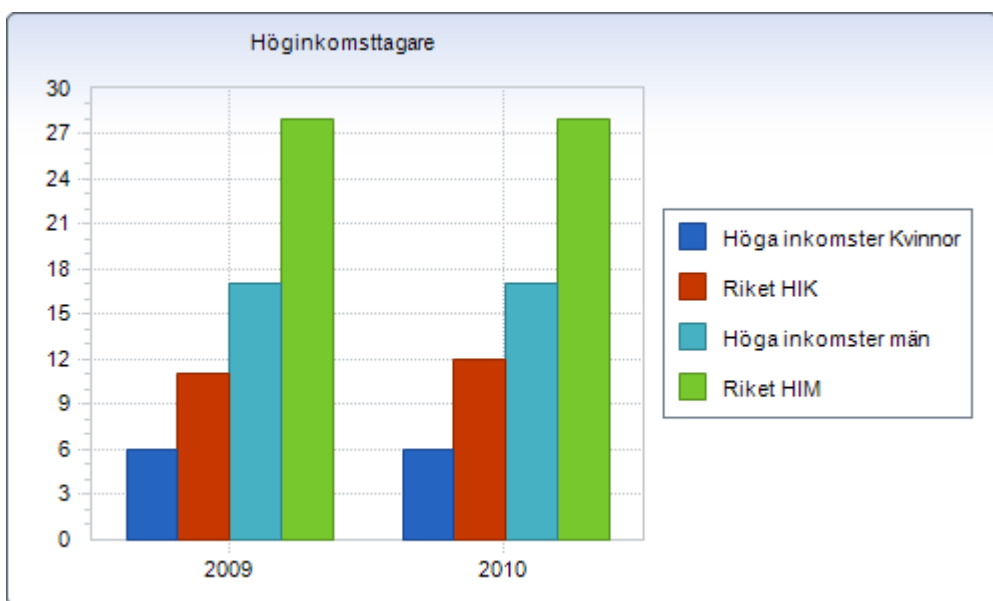
I Mora är andelen familjer med låga inkomster högst bland Ensamstående med barn och andelen har ökat sedan senaste mätningen. Läget är oförändrat i gruppen Pensionärer. Bland Övriga familjer med hemmavarande barn kan man skönja en mindre ökning.

Låginkomsttagare

Andelen kvinnor och män i Mora med låga inkomster är lägre än i Riket.

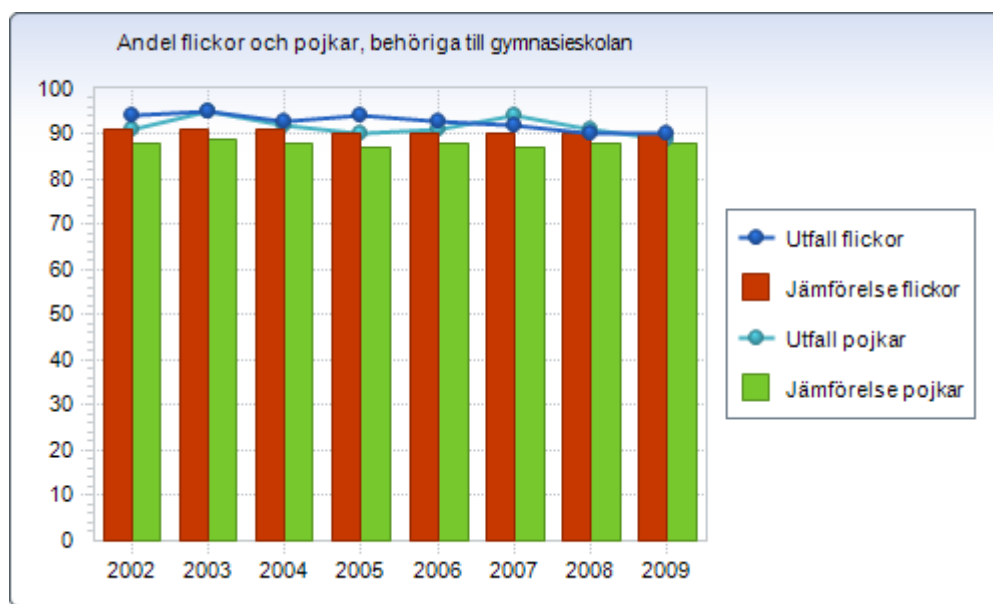
Höginkomsttagare

Betydligt fler män än kvinnor i såväl Mora som Riket har höga inkomster. Bland män i Riket är andelen med höga inkomster betydligt högre än i Mora.

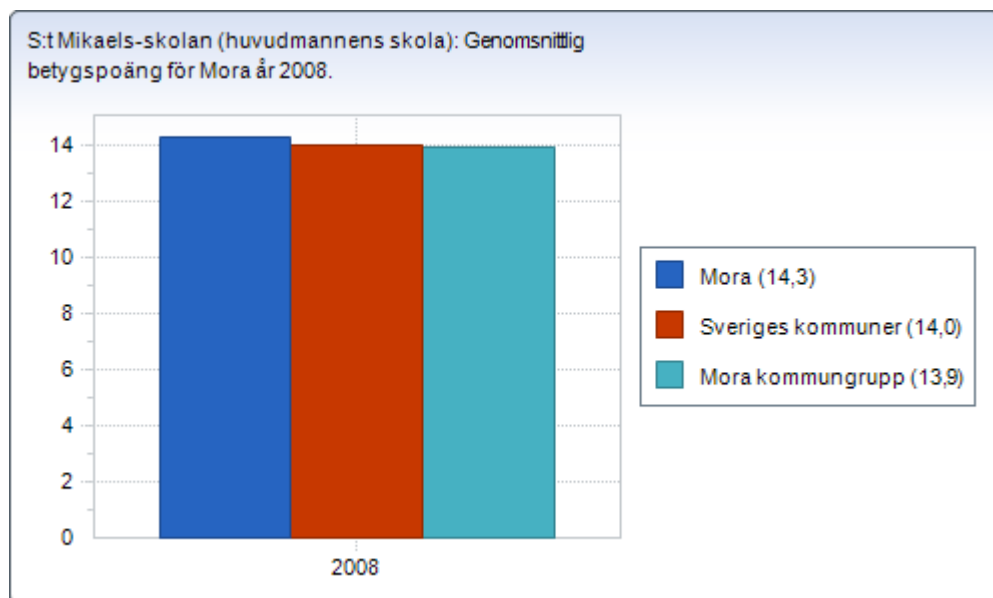
Barns och ungas uppväxtvillkor

Andel flickor och pojkar, behöriga till gymnasieskolan

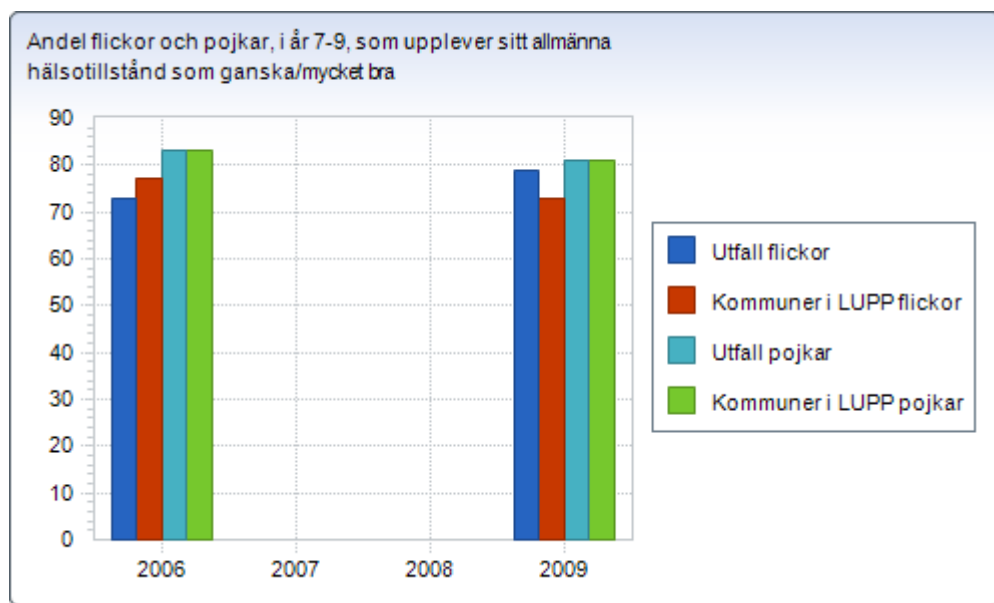

Andelen flickor i Mora som är behöriga till gymnasieskolan minskar. En liknande utveckling, men inte lika tydlig, kan skönjas bland pojkar.

S:t Mikaelsskolan (huvudmannens skola): Genomsnittlig betygspoäng för Mora år 2008.

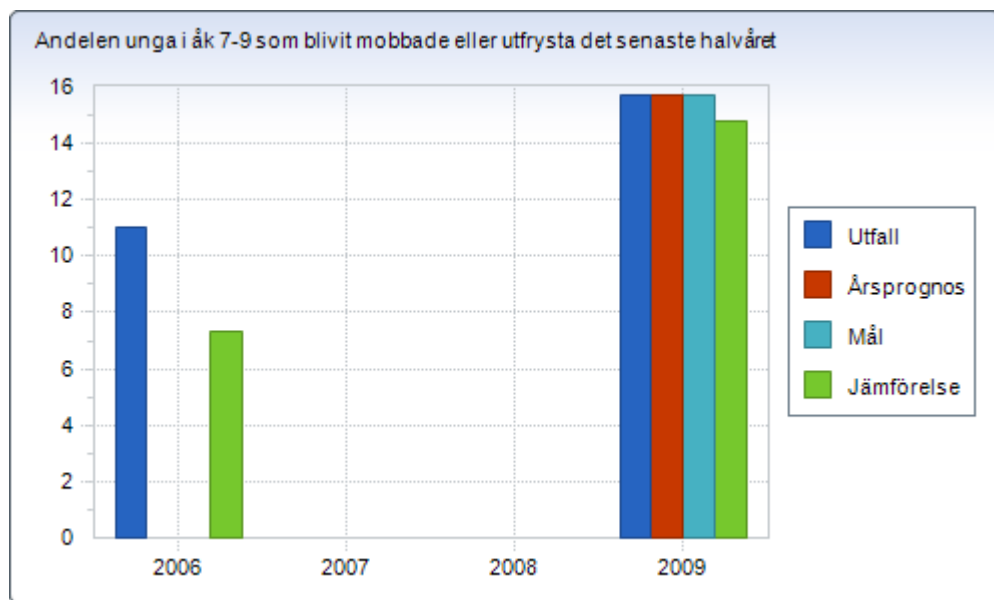
Andel flickor och pojkar, i år 7-9, som upplever sitt allmänna hälsotillstånd som ganska/mycket bra

Fler pojkar än flickor i Mora upplever ett ganska/mycket bra hälsotillstånd.

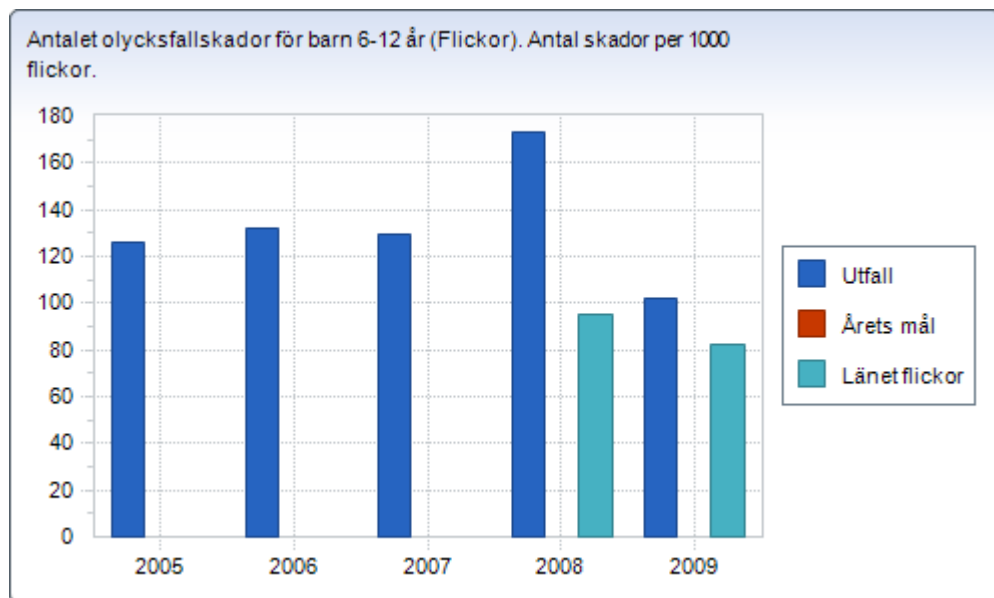
Flickors hälsotillstånd har utvecklats positivt sedan den förra mätningen. För pojkar har det försämrats något.

Andelen unga i åk 7-9 som blivit mobbade eller utfrysade det senaste halvåret

Andelen mobbade i åk 7-9 har ökat kraftigt.

Antalet olycksfallsskador för barn 6-12 år (Flickor). Antal skador per 1000 flickor.

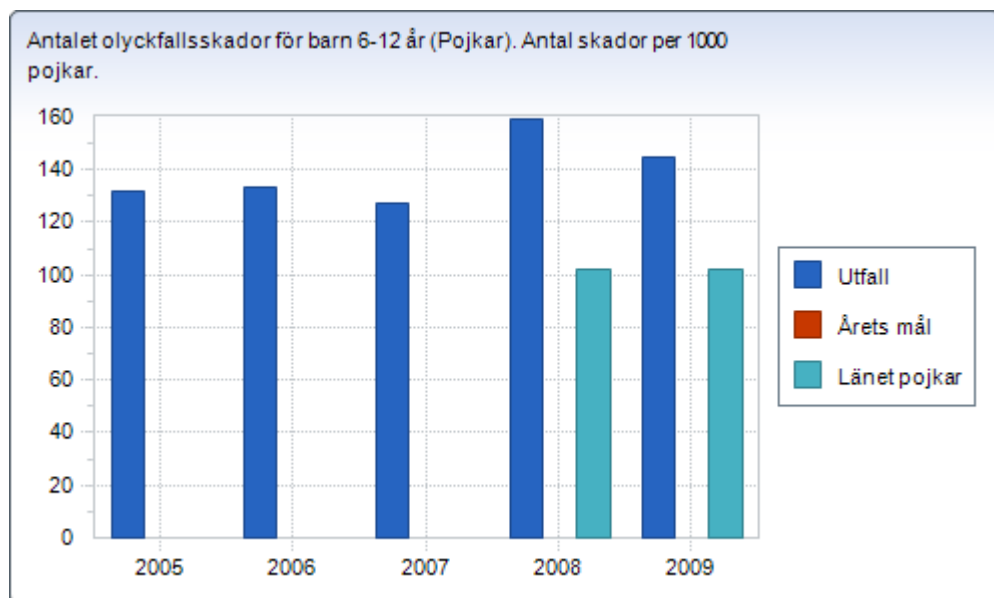

Vid våra sjukhus pågår en registrering av olycksfallsskador. Syftet med denna registrering är att kartlägga förekomsten och typen av sådana skador, för att ge kommunerna ett underlag till ett skadeförebyggande arbete.

Statistiken avser antal besök, ej antal individer.

Vi ser en kraftig minskning av antalet olycksfallsskador bland flickor. Vi kommer allt närmare länets nivåer.

Antalet olycksfallsskador för barn 6-12 år (Pojkar). Antal skador per 1000 pojkar.

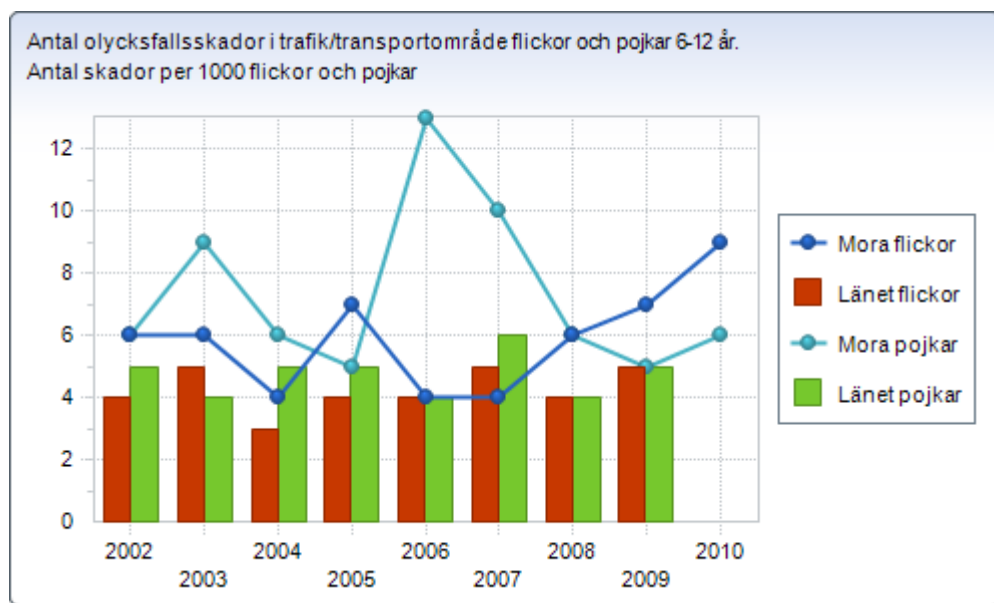

Vid våra sjukhus pågår en registrering av olycksfallsskador. Syftet med denna registrering är att kartlägga förekomsten och typen av sådana skador, för att ge kommunerna ett underlag till ett skadeförebyggande arbete.

Statistiken avser antal besök, ej antal individer.

Antalet olycksfallsskador bland pojkar i Mora är alltså högt.

Antal olycksfallsskador i trafik/transportområde flickor och pojkar 6-12 år. Antal skador per 1000 flickor och pojkar

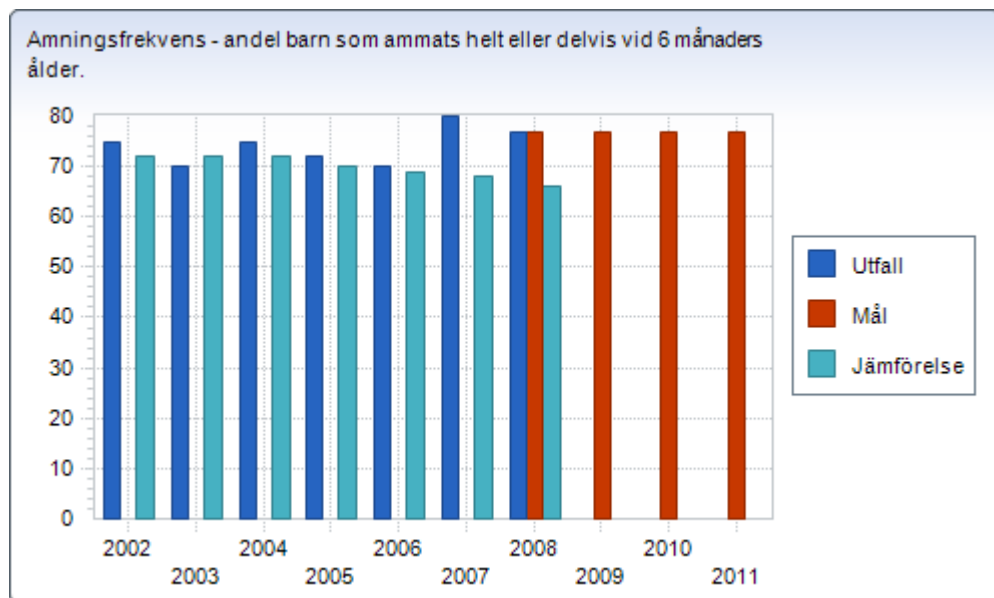

Vid våra sjukhus pågår en registrering av olycksfallsskador. Syftet med denna registrering är att kartlägga förekomsten och typen av sådana skador, för att ge kommunerna ett underlag till ett skadeförebyggande arbete.

Statistiken avser antal besök, ej antal individer.

Olycksfallsskador i trafik och transportområde har ofta allvarlig utgång. Det är därför viktigt att arbeta för att minska antalet skador.

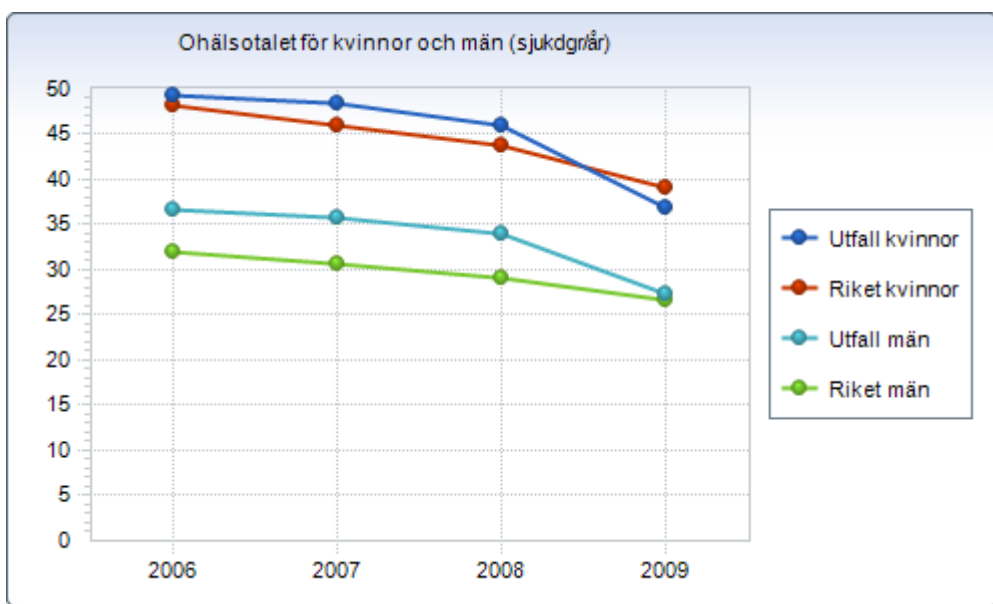
Amningsfrekvens - andel barn som ammas helt eller delvis vid 6 månaders ålder.

Amningsfrekvensen i Mora visar en minskning, trots det är frekvensen avsevärt högre än Riket.

Hälsa i arbetslivet

Ohälsotalet för kvinnor och män (sjukdgr/år)

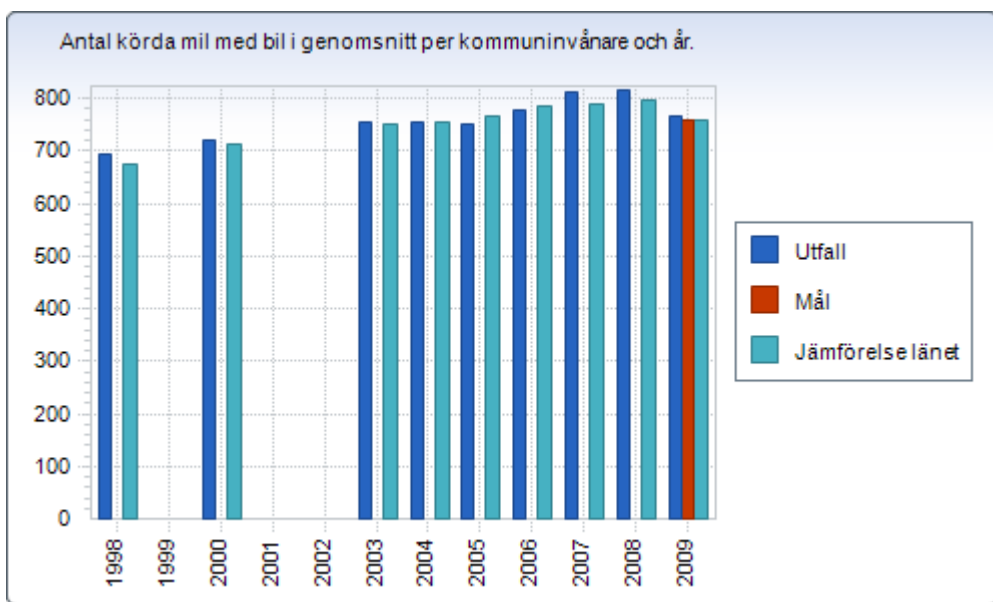

Ohälsotalet minskar bland kvinnor och män i såväl Mora som i Riket.

Bland kvinnor i Mora minskade ohälsotalet kraftigt till 2009 och låg under Rikets nivå.

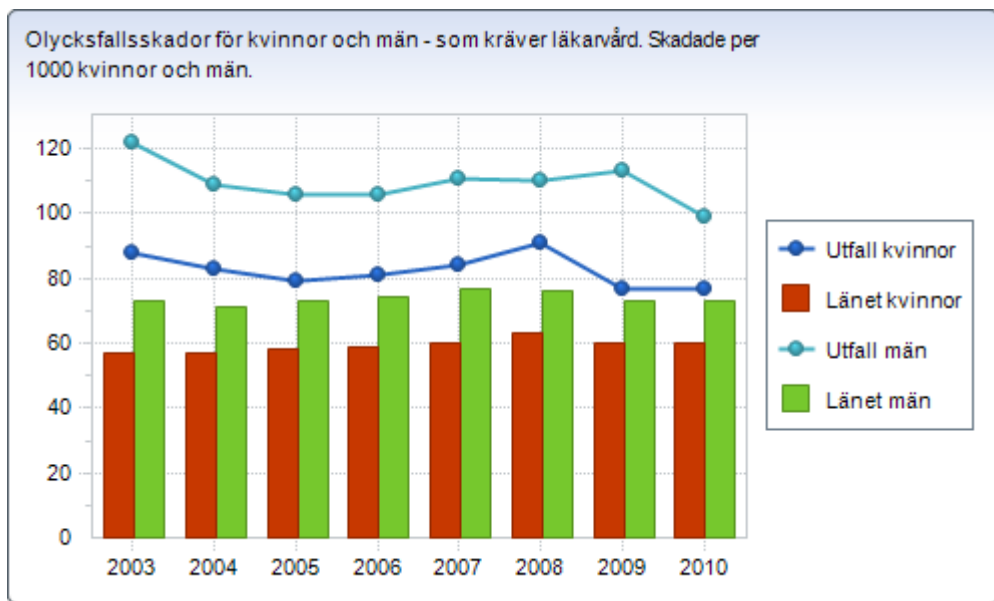
Miljöer och produkter

Antal körda mil med bil i genomsnitt per kommuninvånare och år.

Körsträckan per bil har generellt ökat jämfört med 1998. Under perioden har antalet bilar också ökat.

Olycksfallsskador för kvinnor och män - som kräver läkarvård. Skadade per 1000 kvinnor och män.

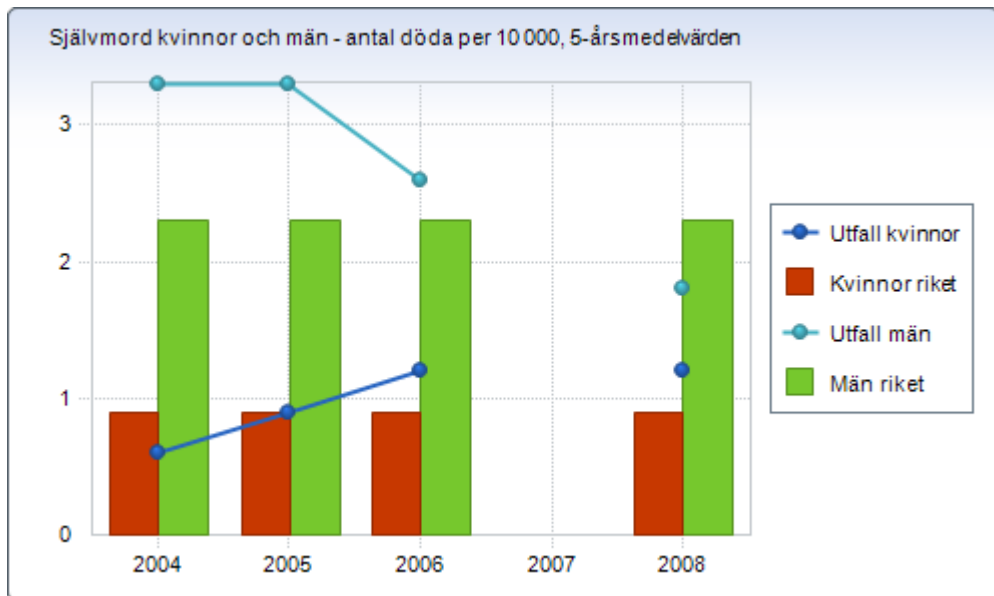

Vid våra sjukhus pågår en registrering av olycksfallsskador. Syftet med denna registrering är att kartlägga förekomsten och typen av sådana skador, för att ge kommunerna ett underlag till ett skadeförebyggande arbete.

Statistiken avser antal besök, ej antal individer.

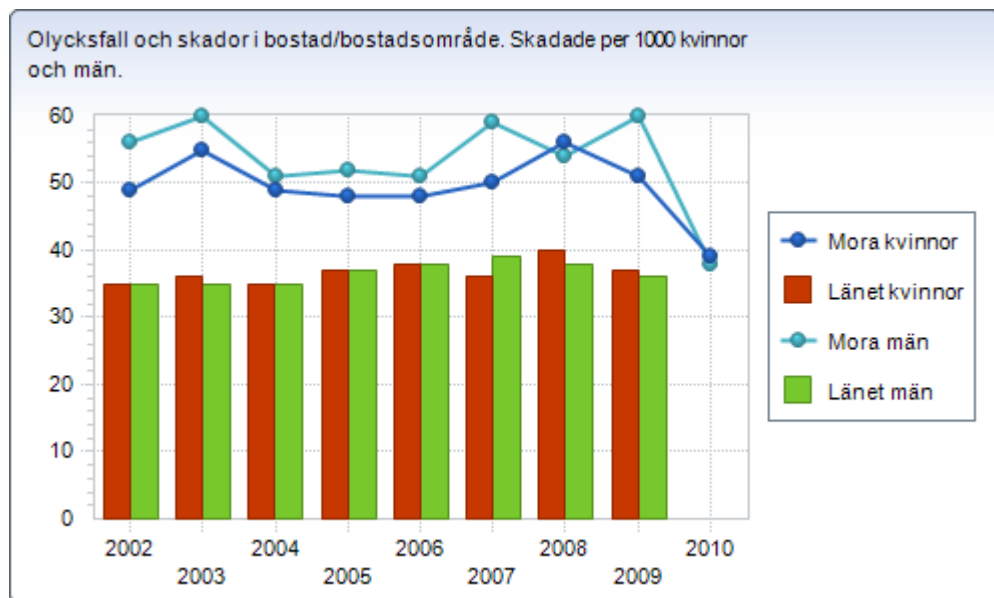
Fler män än kvinnor skadas i såväl Mora som i Länets. Jämförelser med länet visar att fler kvinnor och män skadas i Mora. Vi ser en minskning av skador bland män i Mora.

Själv mord kvinnor och män - antal döda per 10 000, 5-årsmedelvärden

Antal självmord bland män i Mora har minskat sedan 2004 och år 2008 var antal döda per 10 000 invånare lägre än i Riket.

Olycksfall och skador i bostad/bostadsområde. Skadade per 1000 kvinnor och män.

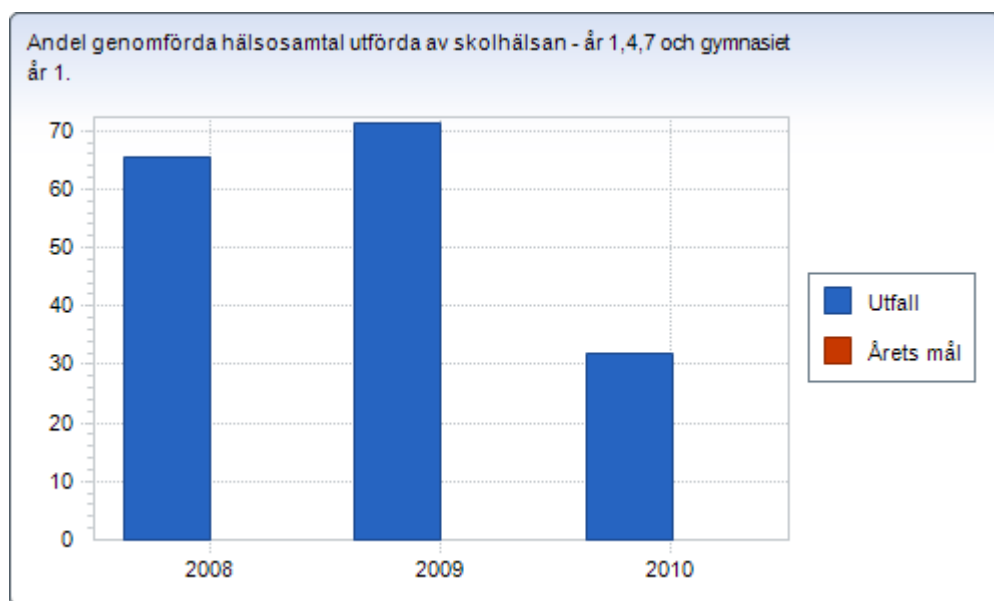
Vid våra sjukhus pågår en registrering av olycksfallsskador. Syftet med denna registrering är att kartlägga förekomsten och typen av sådana skador, för att ge kommunerna ett underlag till ett skadeförebyggande arbete.

Statistiken avser antal besök, ej antal individer. Skador i bostad och bostadsområde har under en följd av år legat högt över länets siffror.

År 2010 visar en minskning bland både kvinnor och män.

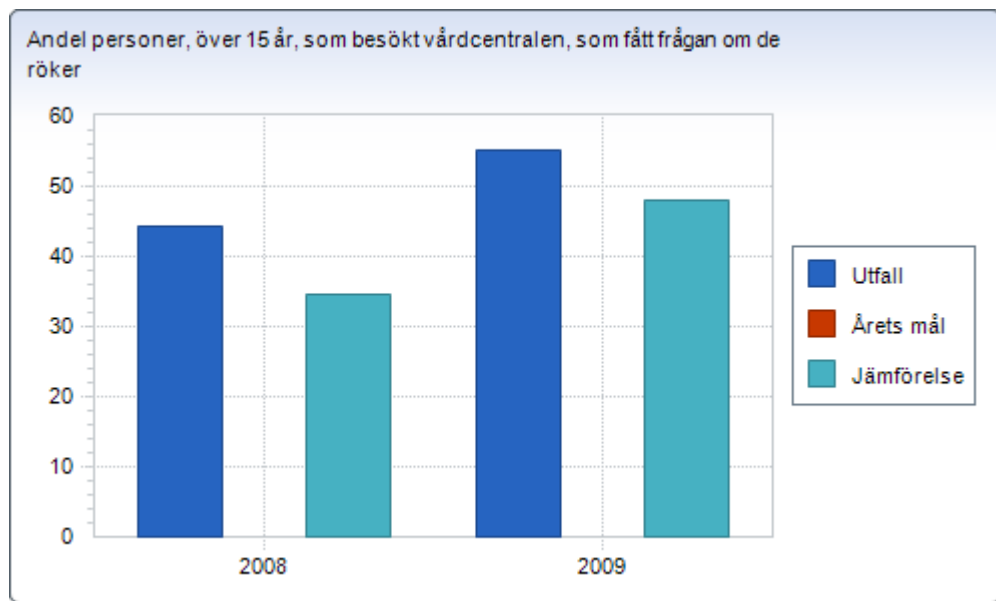
Hälsöfrämjande hälso-och sjukvård

Andel genomförda hälsosamtal utförda av skolhälso- och gymnasiet år 1.

Andelen hälsosamtal har minskat vilket delvis förklaras av en omfattande och tidskrävande vaccinationsinsats mot H1N1, s.k. svininfluensa, som tog stora resurser i anspråk. Vid granskning av statistiken ser man en tydlig minskning av andelen hälsosamtal vid gymnasiet.

Andel personer, över 15 år, som besökt vårdcentralen, som fått frågan om de röker

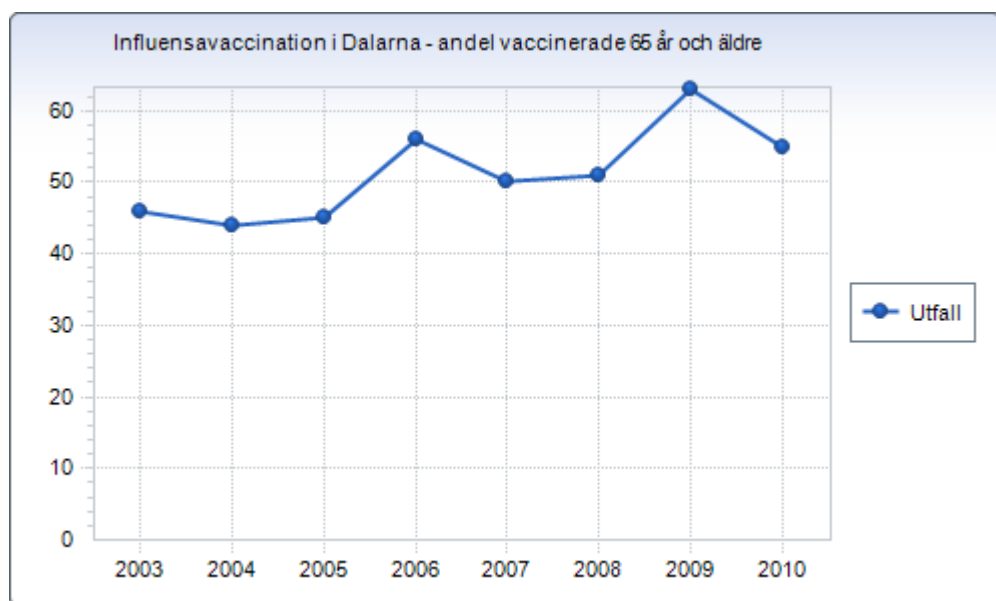

I primärvårdens kvalitetsarbete är andelen patienter som tillfrågats om rökning en faktor som man följer upp. Kvalitetsersättning utgår till vårdcentralerna.

Vi ser en gradvis ökning av patienter i Mora som tillfrågats om rökning och Mora ligger högre än länet.

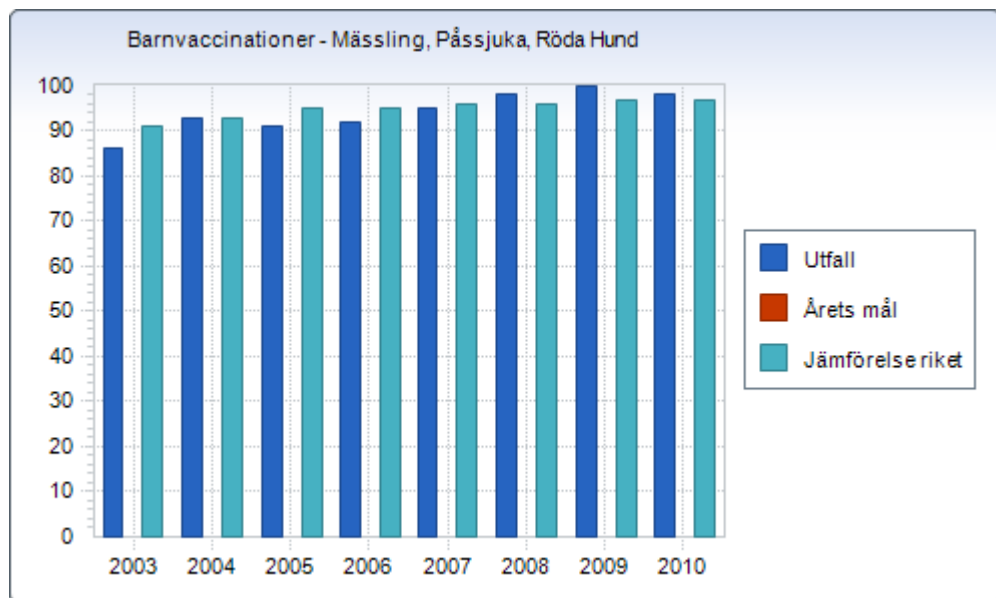
Skydd mot smittspridning

Influensavaccination i Dalarna - andel vaccinerade 65 år och äldre

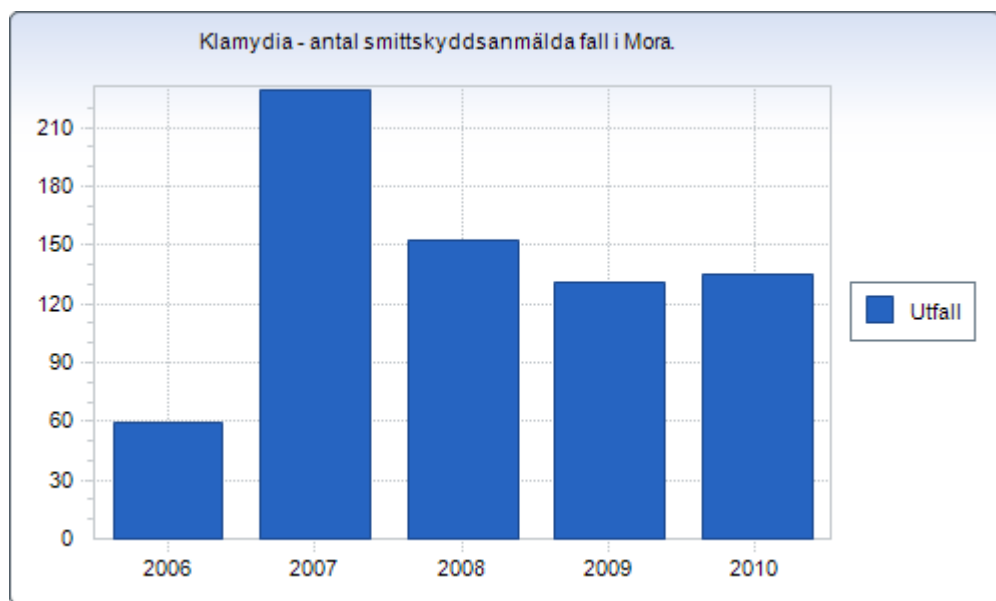
Statistiken för år 2010 bygger på vaccinering av H1N1 den s.k svinfluensan. Detta år gjordes ingen vanlig vaccinering då man ansåg att det fanns risk för att människor skulle blanda ihop de båda vaccinationerna.

Barnvaccinationer - Mässling, Påssjuka, Röda Hund

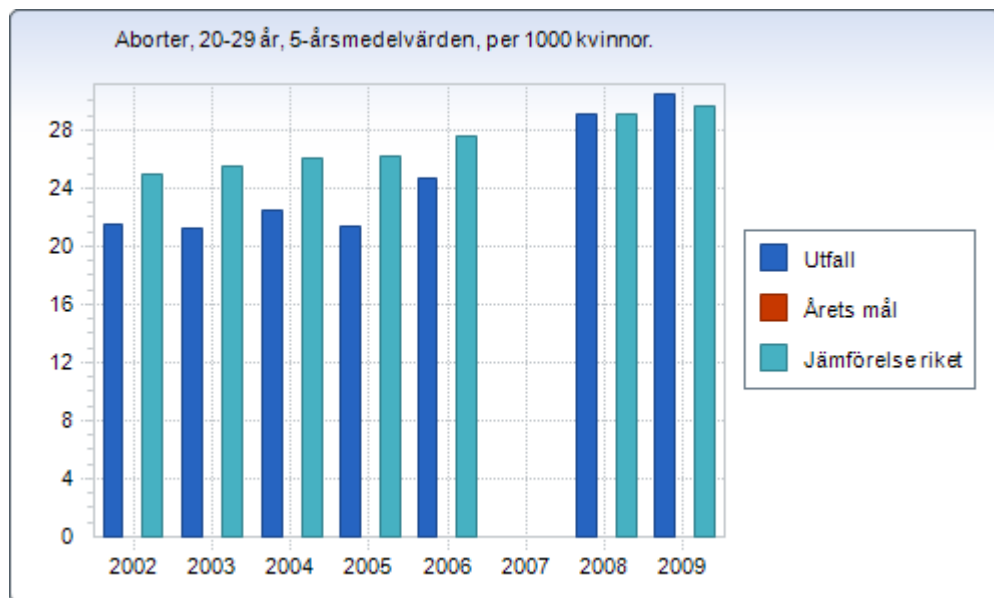
Sexualitet och reproduktiv hälsa

Klamydia - antal smittskyddsanmälda fall i Mora.

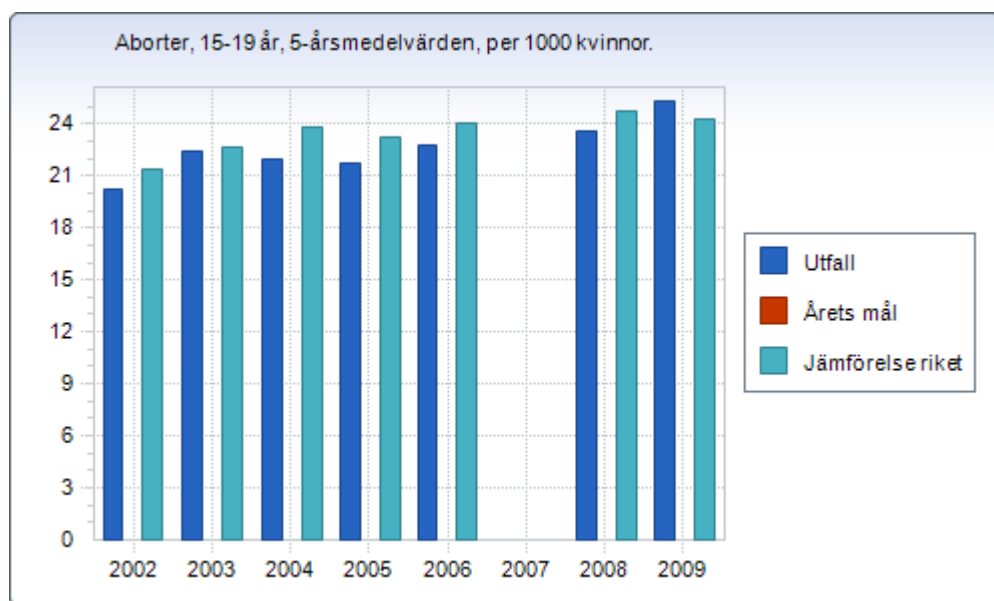
Under 2007 nådde förekomsten av klamydia höga nivåer, men nu ser vi en stabil och nedåtgående trend.

Aborter, 20-29 år, 5-årsmedelvärden, per 1000 kvinnor.

Antalet aborter är högre i denna åldersgrupp än bland 15-19-åringar. Vi ser en ökande trend av aborter i denna åldersgrupp.

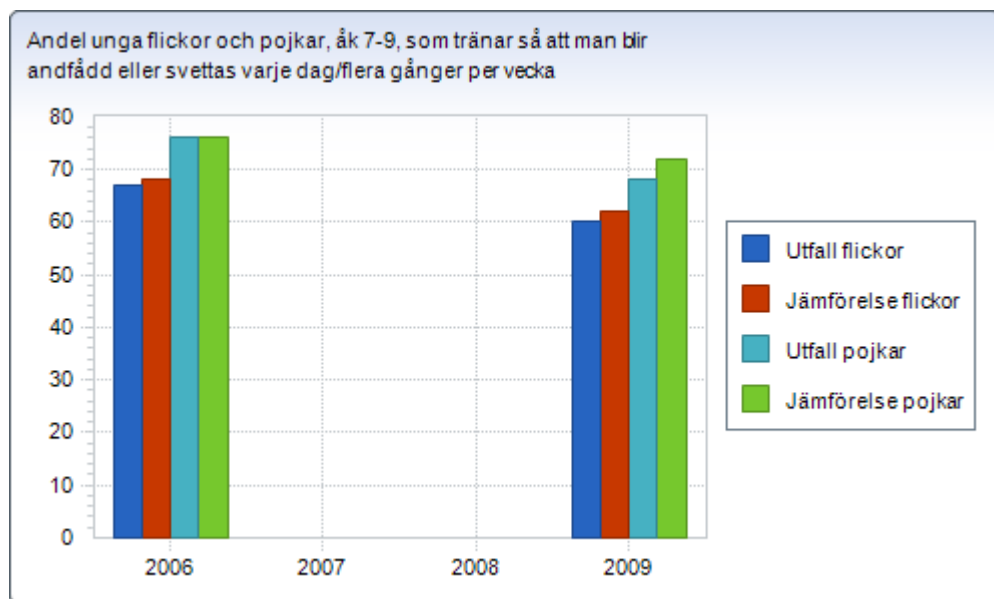
Aborter, 15-19 år, 5-årsmedelvärden, per 1000 kvinnor.

Vi ser att antalet tonårsaborter ökar något för varje år.

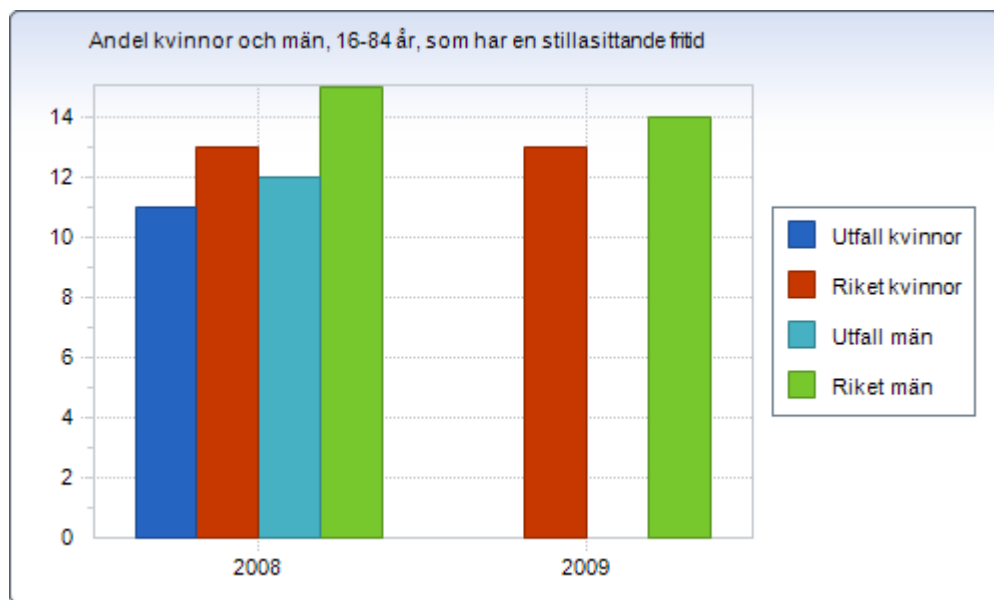
Fysisk aktivitet

Andel unga flickor och pojkar, åk 7-9, som tränar så att man blir andfådd eller svettas varje dag/flera gånger per vecka

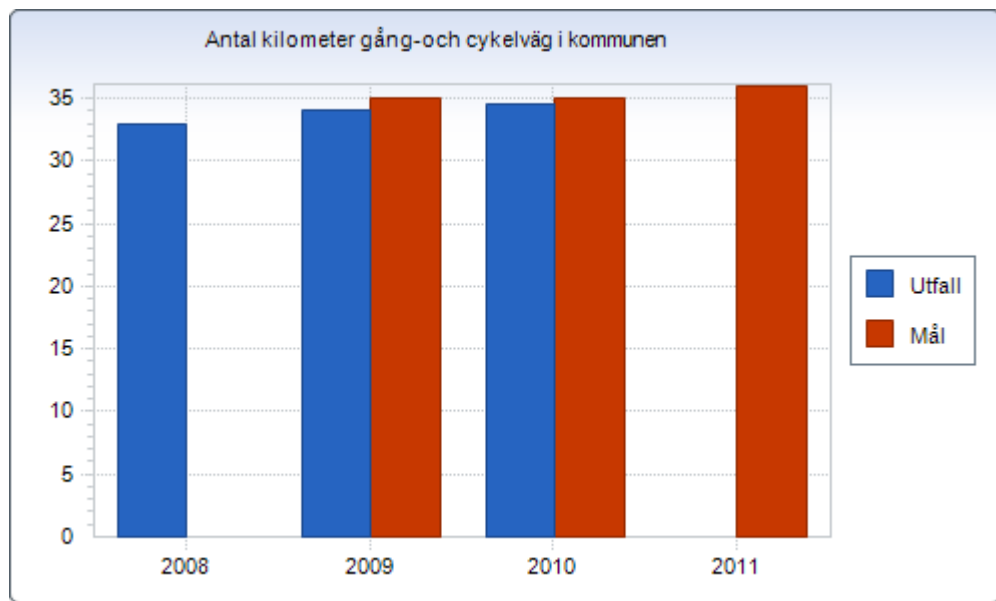
Fler pojkar än flickor tränar så att man blir andfådd och svettas varje dag eller flera gånger per vecka. Den senaste enkätundersökningen visar att färre tränar, bland både flickor och pojkar.

Andel kvinnor och män, 16-84 år, som har en stillasittande fritid

Det finns inga redovisade data gällande Mora för 2009. Vi får i stället se till länets/Dalarnas siffror - 12 % av länets kvinnor och 12 % av männen har stillasittande fritid.

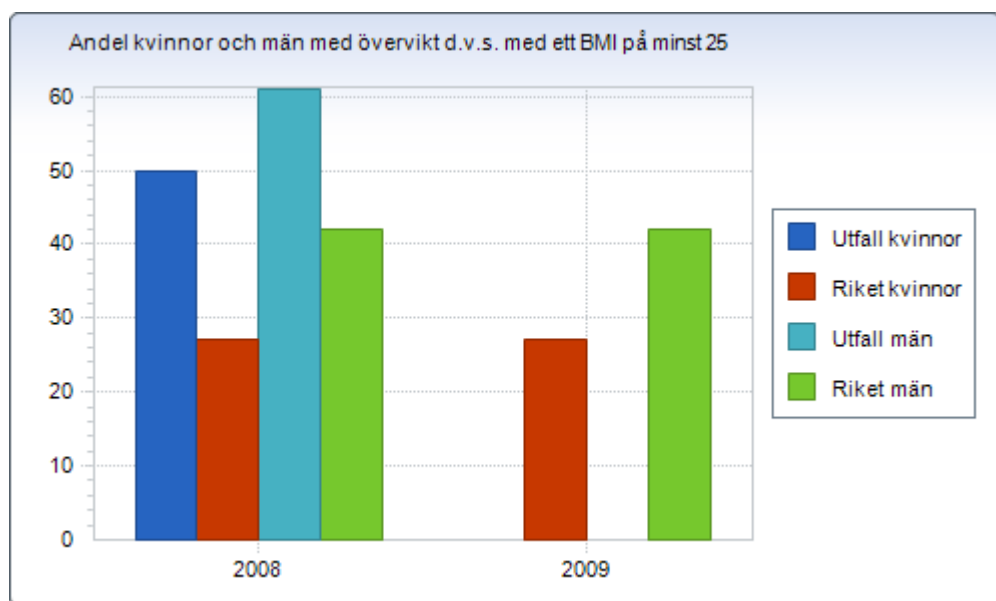
Antal kilometer gång-och cykelväg i kommunen

I Mora fanns 34,5 kilometer gång-och cykelväg år 2010, vilket är en ökning med 0,5 kilometer sedan året innan.

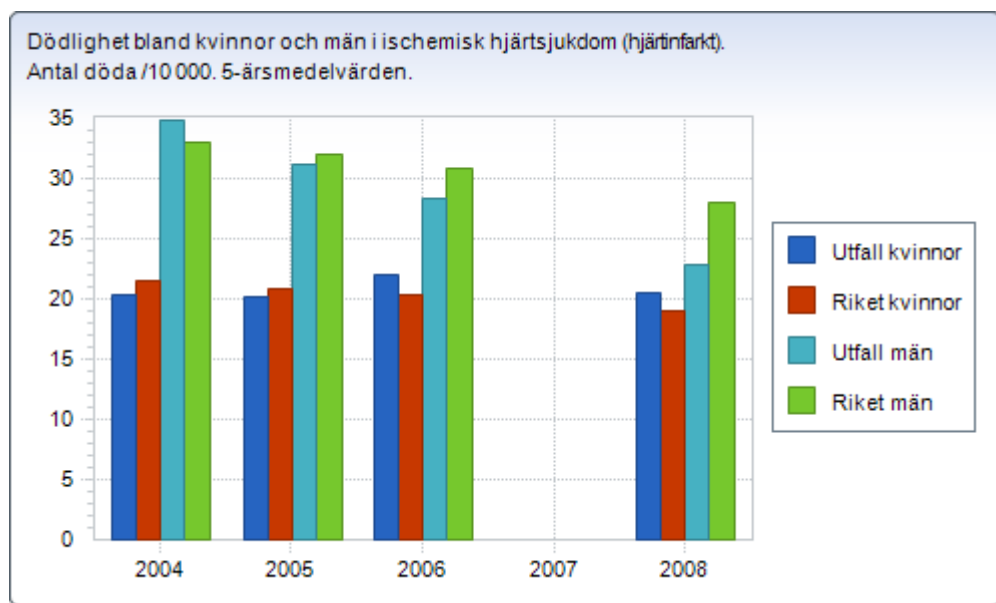
Matvanor och säkra livsmedel

Andel kvinnor och män med övervikt d.v.s. med ett BMI på minst 25

Fler män än kvinnor har övervikt. Det finns inga redovisade data gällande Mora för år 2009. Vi får i stället se till länets/Dalarnas siffror då 32 % av länets kvinnor och 45% av männen har övervikt.

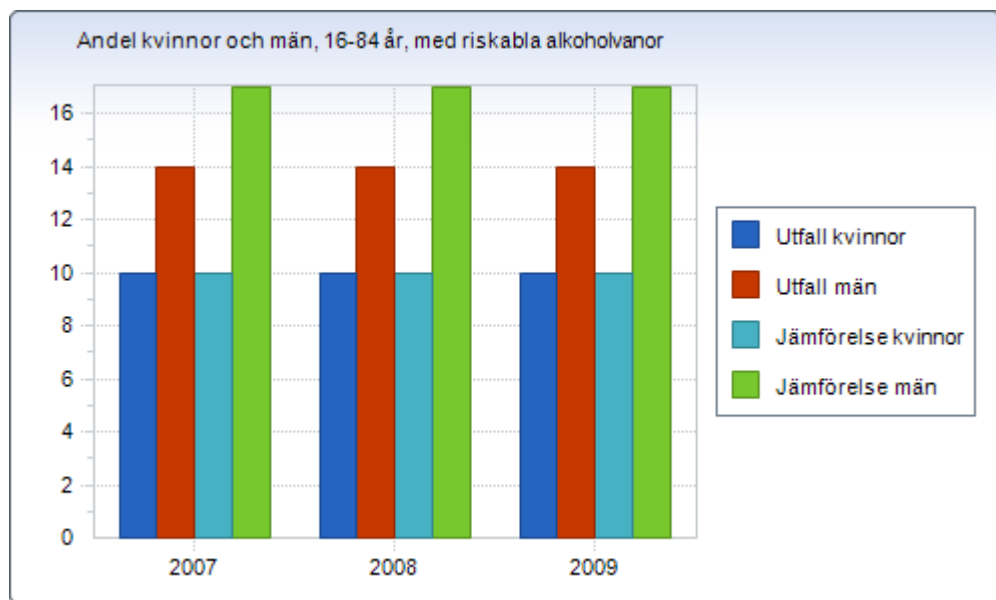
Dödlighet bland kvinnor och män i ischemisk hjärtsjukdom (hjärtinfarkt). Antal döda /10 000. 5-årsmedelvärden.

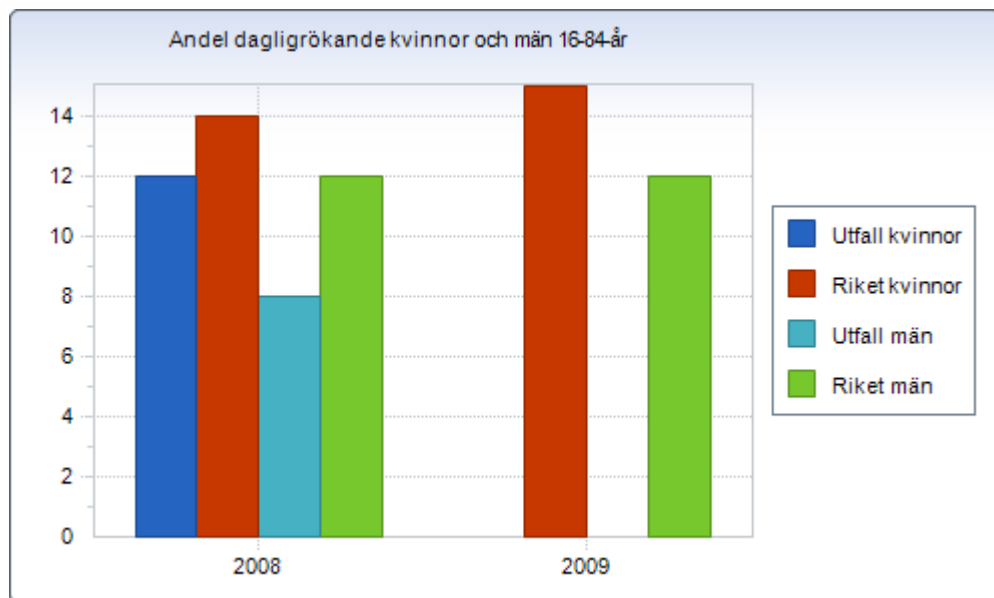
Dödligheten i ischemisk hjärtsjukdom, hjärtinfarkt, är högre bland män. De senaste siffrorna visar att en markant minskning skett bland män i Mora och att nivån var betydligt lägre än riket.

Tobak, alkohol, narkotika, dopning och spel

Andel kvinnor och män, 16-84 år, med riskabla alkoholvanor

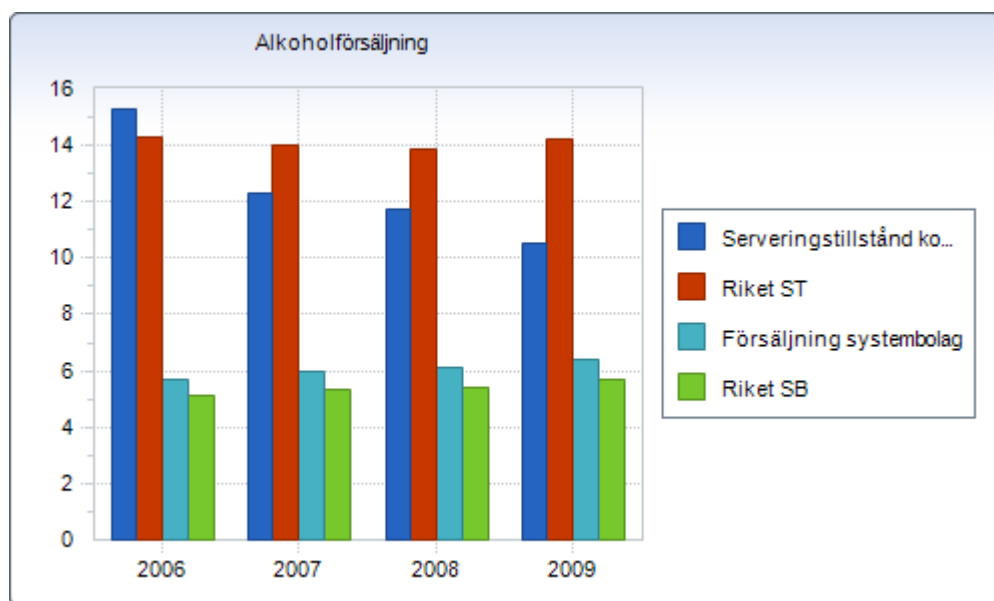

Andel dagligrökande kvinnor och män 16-84-år

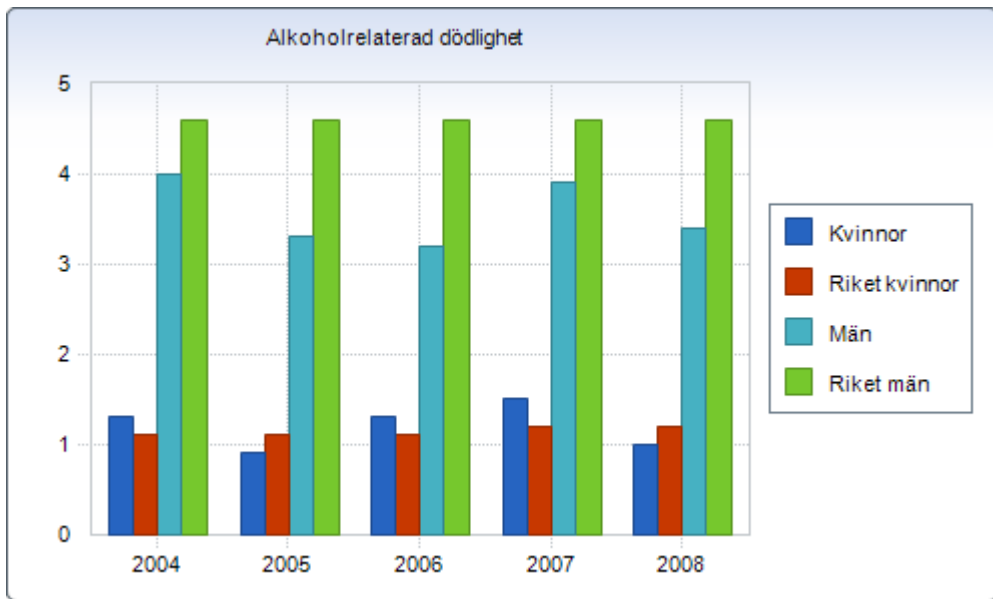
Fler kvinnor än män är dagligrökare. Det finns inga redovisade data gällande Mora för 2009. Vi får i stället se till länets/Dalarnas siffror - 14 % av länets kvinnor och 9% av männen är dagligrökare.

Alkoholförsäljning

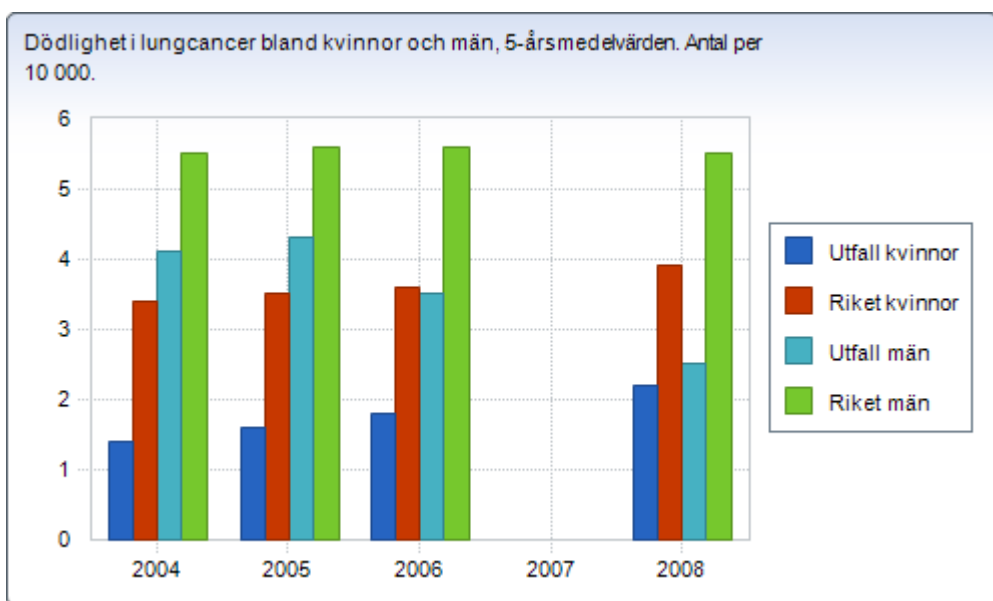
Antalet serveringstillstånd minskar successivt i Mora. För alkoholförsäljning i systembolag gäller det omvända, den ökar, om än långsamt.

Alkoholrelaterad dödlighet

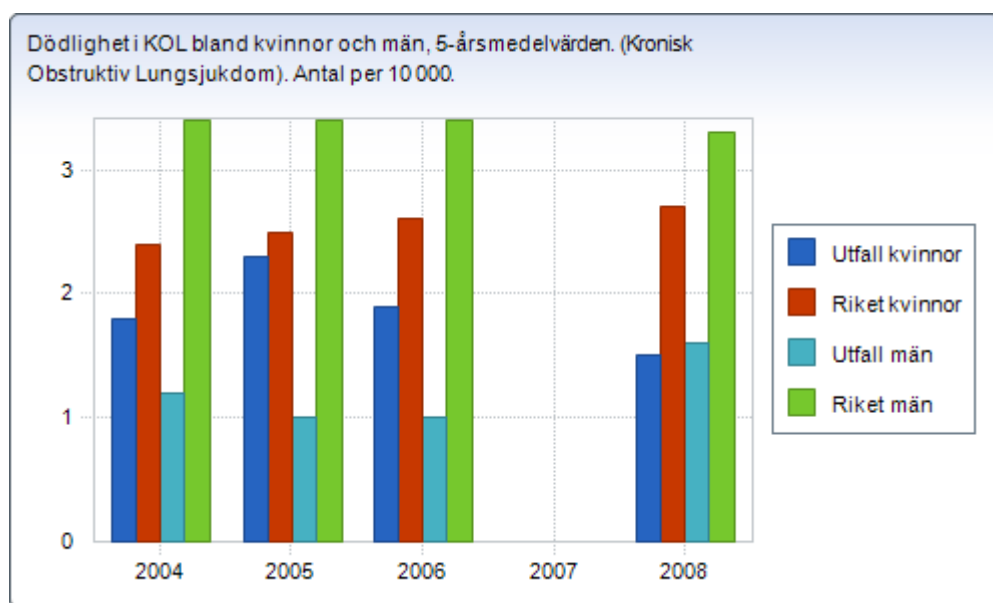
Alkoholrelaterad dödlighet är högre bland män än bland kvinnor.

Dödlighet i lungcancer bland kvinnor och män, 5-årsmedelvärden. Antal per 10 000.

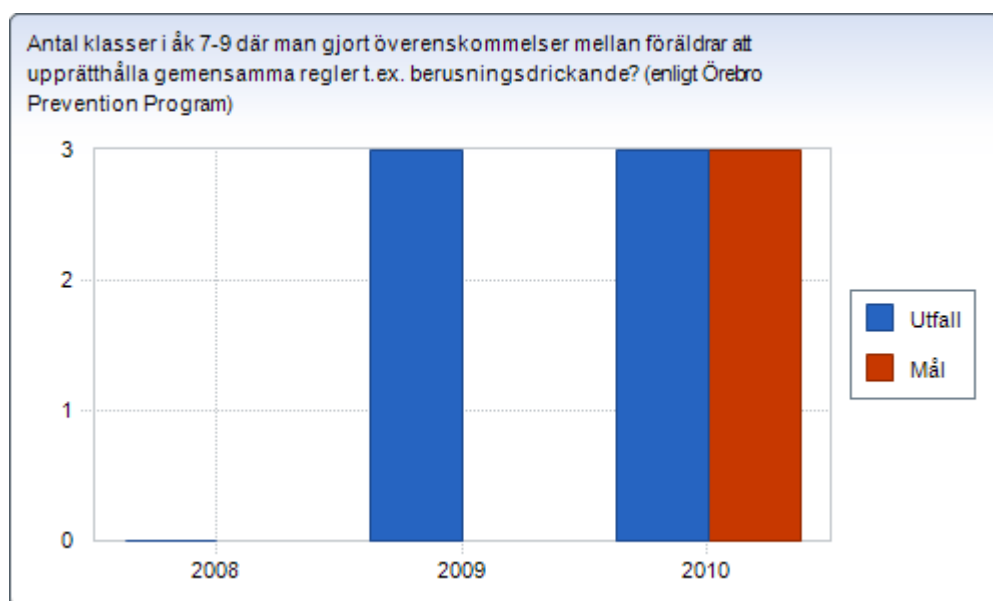
Dödlighet i lungcancer minskar bland män och ökar bland kvinnor. Moras värden har under en lång följd av år legat under rikets nivåer.

Dödlighet i KOL bland kvinnor och män, 5-årsmedelvärden. (Kronisk Obstruktiv Lungsjukdom). Antal per 10 000.

Dödligheten i KOL, Kronisk Obstruktiv Lungsjukdom, är lägre bland kvinnor och män i Mora än i Riket.

Antal klasser i åk 7-9 där man gjort överenskommelser mellan föräldrar att upprätthålla gemensamma regler t.ex. berusningsdrickande? (enligt Örebro Prevention Program)

Örebro Preventionsprogram, ÖPP, vänder sig till föräldrar med barn i högstadiet. Programmet syftar till att påverka föräldrars förhållningssätt till ungdomars drickande och hur man som föräldrar kan agera för att förhindra t.ex. tidig alkoholdebut och berusningsdrickande bland ungdomar. Programmet genomförs via korta föräldraträffar (15-20 minuter) i anslutning till ordinarie föräldramöten i skolor 7-9.

Verksamhetsuppföljning

Mora folkhälsoråd

Mora Folkhälsoråd är det politiska organ där samverkan enligt avtal mellan kommun och landsting skall ske. Folkhälsorådet utgör styrgrupp för det lokala folkhälsoarbetet och är den grupp som i huvudsak formulerar folkhälsoplanerarens uppdrag. Folkhälsorådet har ansvar för att verka mot de folkhälsomål som riksdagen fastställt. Folkhälsoarbetet tar sin utgångspunkt i Ett gott liv i Mora – Lokalt folkhälsoprogram 2010-2012. Mora kommunfullmäktige antog folkhälsoprogrammet 16 februari detta år.

Hållbara Mora/Sustainable City är ett arbete som samlar kommunens åtgärder för ett hållbart samhälle. Folkhälsoprogrammet är ett av tre strategiska program/planer som ger riktning och styrning åt detta arbete. Folkhälsorådet har i år lämnat förslag till mål till kommunplanen. Uppföljning av folkhälsans utveckling och av åtgärder sker genom ett stort antal folkhälsoindikatorer.

Att undersöka möjligheter till samverkan mellan grannkommunerna Älvdalen och Orsa är en boll som redan satts i rullning och i tur står en utredning om hur folkhälsoarbetet kan utvecklas genom samverkan. Folkhälsoplanerarna i kommunerna ansvarar för arbetet. Rapporter och riktlinjer om arbetet har kontinuerligt lämnats till folkhälsoråden och kommunchefer.

Hälsoveckan är etablerad och den är en stor och viktig del av folkhälsoarbetet. Arrangörerna och aktiviteterna är många och intresset tämligen stort. Under 2010 har organisation och arbete utvecklats avsevärt, främst genom förbättrade rutiner och upphandling av tjänster. Vi arbetar för att öka delaktighet från övriga förvaltningar.

Det avtal gällande folkhälsoarbetet som slutits mellan Mora kommun och Landstinget Dalarna är uppsagt fr.o.m 31 december 2010. Uppföljning sker dels genom att KPMG fått i uppdrag att göra en uppföljning av avtalen, dels möter landstingets folkhälsostrateg kommunchefer i Dalarna för att höra om deras syn på folkhälsofrågor i kommunerna

Mora Folkhälsoråd har under 2010 bestått av följande personer;

Bernt Persson, ordförande	Norra, västra hälso- sjukvårdsnämnden
Anders Stikopers	Norra, västra hälso- sjukvårdsnämnden
Christina Bröms	Kommunstyrelsen
Bigitta Sohlberg	Bigitta Sohlberg
Malin Höglund	Kommunstyrelsen
Gunnar Nilsson	Miljö- och Hälsoskyddsnämnden
Gunnar Israelsson	Samhällsplanerare, Kommunledningskontoret
Inger Skoglund Hassis	Folkhälsoplanerare, Kommunledningskontoret

Folkhälsorådet aktiviteter 2010

Folkhälsorådets arbete dokumenteras genom de minnesanteckningar som upprättas vid varje möte. Aktiviteterna beskrivs mer ingående under kommande rubriker.

Här en översikt;

Datum	Aktivitet
10 februari	Ordinarie möte
22 april	Ordinarie möte
17 maj	Ordinarie möte
17 maj – 27 juni	Hela Dalarna cyklar
23 augusti	Ordinarie möte
4 -12 september	Hälsoveckan 2010
23 augusti - 3 oktober	Hela Dalarna cyklar
18 oktober	Ordinarie möte
27 oktober	Uppföljning Hälsoveckan 2010
29 november	Ordinarie möte

Hälsofröet

Möjlighet till delaktighet och inflytande är kärnfrågor för ett demokratiskt samhälle och dessa faktorer påverkar även folkhälsan. Hälsufröet har tillkommit för att ekonomiskt stödja idéer för ett gott och hälsosamt liv i Mora. För detta ändamål avsätter Mora Folkhälsoråd stimulanspengar – 30 000 kronor under år 2010. De ansökningar som beviljats under 2010 uppgår till en summa av 30 000 kr.

Här en uppställning över organisationer som ansökt om medel, till vad och hur de behandlats

Mora Våmhus Fiskevårdsförening Fiskeutrustning. *Ansökan beviljades ej.*

Venjans Ungdomsskytte Inköp av utrustning för bowlingbanor. *Beviljade 10 000 kr.*

MTW Productions Hyra av utomhusarena. *Beviljade 10 000 kr. De drog tillbaka sin ansökan.*

Mora Konstförening Materialkostnad i samband med workshops och utställning. Tema: Rörlig bild i foto och film. *Beviljade 10 000 kr.*

Färnäs Sportklubb Fotbollsklubbar mot våld och droger - cup och föreläsningar. *Beviljade 10 000 kr.*

Hälsoveckan 2010

Hälsoveckan är en viktig del i folkhälsoarbetet. I år är sjunde året som Hälsoveckan genomförs. Med samlad kraft arbetar Malung-Sälen, Älvdalen, Mora och Orsa kommuner tillsammans. Hälsoveckans fyra teman, Mat, Rörelse, Kultur och Inre balans speglar en bred syn på hälsa.

I år har Hälsoveckan i Mora kommun haft ett 50-tal arrangörer. I Mora kommun fanns 98 programpunkter och 14 aktiviteter som pågick hela veckan. Hälsoveckan erbjuder ett rikt och omfattande utbud av aktiviteter och budskapet är att vägen till hälsa är tillgänglig, attraktiv, lustfylld och utan pekpinnar.

Arbetet har underlättats avsevärt detta år genom förbättrade rutiner och tjänsteköp Hälsoveckan är inte enbart ett ansvar för folkhälsorådet, fler förvaltningar i kommunerna kan nyttja Hälsoveckan som en möjlighet. De arbetsgrupper som skapades det här året var ett steg i rätt riktning. En mer utförlig utvärdering och dokumentation finns att läsa i Hälsoveckan – dokumentation 2010.

Hela Dalarna cyklar

Hela Mora cyklar, som senare blivit Hela Dalarna cyklar, genomfördes för sjunde året. För tredje året genomfördes utmaningen som en länsövergripande aktivitet. Syftet med cykelsatsningen är att förbättra miljön och stärka hälsan. Årets utmaning var uppdelad i två etapper *Sommartrampa* 17 maj – 27 juni och *Hösttrampa* 23 augusti – 3 oktober. I Mora ingick cykelutmaningen som en av aktiviteterna i Hälsoveckan. Resultat: 400 inlämnade startkort i Mora, länet 2700 st. Deltagarna fördelade sig mellan 68 % kvinnor och 32 % män. Tillsammans har deltagarna cyklat 10 800 mil under perioden, vilket motsvarar nästan 3 varv runt jorden. (Länet 78 343 mil; 19,5 varv runt jorden). Ca 23 ton i minskade koldioxidutsläpp om resorna i stället hade skett med bil (Länet 161 ton). I Mora har vi fördelat 62 vinster.

Uppföljning folkhälsomål

Folkhälsorådets arbete tar sin utgångspunkt i Ett gott liv i Mora – Lokalt folkhälsoprogram 2010-2012. Folkhälsoprogrammet bygger på de folkhälsomål som riksdagen antagit.

Här beskrivs de aktiviteter som folkhälsorådet själva ansvarar för och aktiviteter och nätverk som folkhälsoplaneraren medverkar i.

Målområde	Uppföljning
Skapa samhällliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen	Sammanställer och presenterar folkhälsodata.
1. Delaktighet och inflytande i samhället	Inbjudit totalt 8 dialogaktörer. Genomfört Hälsoveckan – 49 st arrangörer, 112 aktiviteter – se egen punkt. Samverkan med studieförbund, fackförening, pensionärsorganisation, ungdomssamordnare genom beredningsgruppen för Hälsofröet. 6 st ansökningar till Hälsofröet – 4 har beviljats. Beviljat en ansökan till Hälsofröet med koppling till kultur. Dialogmöte med Tillgänglighetshandläggare. totalt totalt
2. Ekonomiska och sociala förutsättningar	Dialogmöten med företrädare som har koppling till målområdet; Anhörigcenter, Överförmyndarhandläggare, Intresseföreningen för personer med schizofreni och liknande psykoser, IFS.
3. Barns och ungas uppväxtvillkor	Samarbete och samverkan med ungdomssamordnare. Dialogmöten med företrädare som har koppling till målområdet; Elevhälsa, IFO.
4. Hälsa i arbetslivet	Medverkar i referensgrupp för Mora i rörelse.
5. Miljöer och produkter	Samordnar nätverk för självmordsförebyggande arbete – 3 möten. Medverkar i processgrupp Sustainable city. Tar emot, bearbetar och sprider skadestatistik.
6. Hälsofrämjande hälso-och sjukvård	Dialogmöte med vårdcentralschef. Vårdcentralen och Folktandvården medverkar i Hälsoveckan. Medverkan i Hälso-och sjukvårdsnämnden. Samverkan om Hjärtsäker kommun genom hjärtstartare. Skrivelse till Landstinget Dalarna om vårt behov av folkhälsodata.
7. Skydd mot smittspridning	
8. Sexualitet och reproduktiv hälsa	

Målområde	Uppföljning
9. Fysisk aktivitet	Genomfört Hälsoveckan – se målområde 1. Skapar möjlighet till stavutlåning på Biblioteket – 20 st år 2010. Genomfört Hela Dalarna cyklar – se egen punkt. Beviljat ansökan till Hälsofröet med fokus bl.a. på fysisk aktivitet.
10. Matvanor och säkra livsmedel	Dialogmöte med Kostchef. Genomfört Hälsoveckan – se målområde 1.
11. Tobak , alkohol, narkotika, dopning och spel	Beviljat ansökan till Hälsofröet med koppling till droger och våld.

Folkhälsoplanerarens arbetsuppgifter

Politisk samverkansberedning

Gruppen består av politiker och tjänstemän vars uppdrag är att skapa samverkan mellan kommun och landsting. Folkhälsoplaneraren medverkar vid de mötestillfällen då det anses motiverat.

Samverkan närsjukvård

Regelbundet möts folkhälsoplanerare och representant för närsjukvården till möten för att berätta om vad som görs i kommunerna, föra över information från landstinget och för att underlätta kontakten med landstingets personer och funktioner.

Dalanätverk folkhälsa

Detta är ett nätverk bestående av folkhälsoplanerare från länets kommuner som enligt folkhälsoavtalet ska samordnas av landstinget. Nätverket möts regelbundet för att arbeta kring länsgemensamma frågor. I september genomfördes också två gemensamma planeringsdagar i Sälenfjällen.

Övrigt

Omvärldsbevakning, egen utveckling

Folkhälsoplaneraren medverkade i ett referensgruppsmöte vid Folkhälsoinstitutet, angående Folkhälsopolitisk rapport 2010. På mötet gavs möjlighet att delge erfarenheter och komma med synpunkter och idéer på viktiga frågeställningar. Vidare har hon under året deltagit i seminarier och konferenser.

Stöd åt beslutsfattare

Folkhälsoarbetet syftar till att ge stöd åt beslutsfattare inom olika myndigheter och organisationer i kommunen, så att de kan styra verksamheternas innehåll och utveckling för att främja befolkningens hälsa.

Det stöd som avses är att:

- Bidra till kunskap om utvecklingen av hälsan och dess bestämningsfaktorer i kommunen.
- Samverka och medverka i konstruktiv dialog med olika verksamheter, myndigheter och organisationer i kommunen.
- Stödja utvecklingsprocesser, ge metodstöd och sprida kunskap om vad som främjar en god och jämlik hälsa i kommunen